

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 5, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 5, 1994

NR. 151

Žinios iš Lietuvos - Elta

Sudaroma programa Lietuvos kaimui

Vilnius, rugpjūčio 3 d. (Elta) -

Didelę grupę Lietuvos mokslininkų - Agrarinės ekonomikos, Darbo ir socialinių tyrimų, Ekonomikos ir privatizacijos institutų bei Žemės ūkio akademijos specialistai - intensyviai rengia šalies kaimo socialinės raidos ir gyventojų užimtumo programą.

Kaip pasakė šio darbo vadovas, profesorius, habilituotas daktaras Juozas Bagdonavičius, vykdant vyriausybės nutarimą „Dėl priemonių nacionalinės žemės ūkio veiklos programai įgyvendinti“ tokią programą reikia parengti iki šių metų pabaigos.

Daugiausiai dėmesio programoje numatoma skirti gyventojų užimtumo pagerinimo klausimams. Bus parengti kompleksiniai pasiūlymai, kaip būtų galima žymiai sumažinti bedarbių skaičių kaime, didinti gyventojų užimtumą, prognozuoti darbo išteklių kaitą žemės ūkio gamybos srityse iki 2000 metų. Pravers ir mokslininkai pagrįstos rekomendacijos smulkaus verslo ir viešųjų darbų veiklai plėtoti.

Mokslininkams teks visapusiškai įvertinti jos būklę ir projektuoti tikėtinas pokyčius iki 2000 metų, numatyti privatizacijos pasėkmes bei socialinių, psichologinių, ekonominių, teisinių ir kitų veiksnių įtaką kaimo socialinės infrastruktūros plėtoje bei funkcionavimui.

Nedarbo statistika Lietuvoje

Lietuvos darbo birža pranešė, kad rugpjūčio 1 dieną šalyje registruoti 58,192 nedarbantys žmonės arba 1,808 mažiau negu praėjusį mėnesį.

Nežymiai sumažėjo ir oficialiai šalyje registruotų bedarbių skaičius - rugpjūčio 1 dieną jų buvo 26,175 (praėjusį mėnesį - 26,397). Miestuose registruoti 43,3 procentu, o rajonuose - 56,7 procentu bedarbių.

Kaip ir praėjusį mėnesį, bedarbių darbininkų liepą buvo daugiau (67,3 proc.) negu tarntautojų (32,7 proc.), o bedarbių moterų (63,2 proc.) daugiau negu vyrų (36,8 proc.). Tačiau kaip ir praėjusį mėnesį pastebima moterų bedarbių lyginamojo svorio mažėjimo tendencija - birželio mėnesį bedarbių moterų sudarė 63,4 proc. visų šalies bedarbių.

Nedarbo lygis Lietuvoje, palyginti su praėjusiu mėnesiu, išliko nepakitęs - 2,8 proc., bedarbiai taip pat sudarė 1,2 proc. ekonomikai aktyvių šalies gyventojų. Miestuose nedirbo 2 proc. žmonių, rajonuose - 3,7 proc.

Į vieną laisvą darbo vietą vidutiniškai pretendavo 17,5 ieškančių darbo žmonių (praėjusį mėnesį - 16,7).

Pelesos vaikučių padėka

Trečiadienį „Vilniaus banką“ aplankė neįprasta delegacija - ažuolo lapų vainiku ir šiaudiniiais rankdarbiais nešini vaikai. Jie atvažinėjo iš lietuviškos salelės dabartinėje Baltarusijoje - Pelesos kaimo. Mažieji atėjo padėkoti bankininkams už paramą - solidžią pinigų sumą, paskirtą padengti jų stovy-

lavimo lietuvių išeivių vaikų stovykloje Molėtų rajone išlaidoms.

Vainiku papuošę „Vilniaus banko“ valdybos pirmininko pavaduotoją Raimondą Kvedarą, vaikai puikia lietuvių kalba deklamavo eiles ir dainavo liaudies dainas. Išėjus mažiesiems pelesiečiams, R. Kvedaras savo solidžiamė kašinetę pasiukabino jų dovaną - rankomis nupintą šiaudinį „sodą“.

Lietuva turi daug galimybių kaimo turizmui

Aukštaitija, ypač jos rytinė dalis - tinkamiausias Lietuvos regionas plėtoti turizmą užsieniečiams. Tokią išvadą pateikė iš Kanados pakviesti kaimo turizmo konsultantai Bernard F. Cambell ir Mary Wilson-Cambell. Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijai, sumaniusiai pradėti plėtoti Vakaruose populiarią turizmo šaką, konsultantams nemokamai surado ir pakvietė Kanados vykdomųjų paslaugų tarnyba (CESO).

Kanadiečių tvirtinimu, pagrindinis Aukštaitijos privatumas - žemės ūkio nesugadinta gamta, ežerai, savita krašto istorija ir kultūra. „Pagrindiniai dalykai - gražus kraštovaizdis, idomi istorija ir kultūra, draugiški žmonės ir nepažintų šalies išpuodžiai - tokių „argumentų“ negali paneigti nuobodūs lietūs ar spiginanti kaitra“, pažymėjo svečiai, iš pūsšimčio apžiūrėję sodybų, dvi dešimtis jie įvertino aukščiausiu lygiu, trims dešimtims - dar patarė apsivarkyti. Labiausiai plėtoti kaimo turizmą trukdo tai, jog trūksta telefonų, prasti vietiniai keliai. Beje, ekspertai patarė lietuviams kiek sutramdyti savo tradicinį vaišingumą, nes taip galima subankrutuoti. „Per penkias savaites Lietuvoje išgėrė tiek kavos, kiek namuose neišgeriame per penkis mėnesius. Nustebino nepaprastas žmonių nuosirdums - jie sveitingi ne todėl, kad mes jiems užmokame ar esame reikalingi, o tiesiog todėl, kad esame atvykę iš kitur“, sakė konsultantai.

Atsisveikina Švedijos ambasadorius

Šiandien Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius priėmė Švedijos Karalystės ambasadorių Lietuvoje Lars Magnusson. Artimiausiomis savaitėmis Švedijos ambasadorius baigia darbą ir išvyksta iš Lietuvos.

Lars Magnusson buvo pirmasis užsienio valstybės ambasadorius, akredituotas Nepriklausomybės atkūrusioje Lietuvos Respublikoje. Ambasadorius Magnusson su pasitenkinimu pažymėjo, kad Švedijos eksportas į Lietuvą pastaruoju metu padidėjo 300%. Buvo aptartos galimybės toliau testuoti Lietuvos žmonių bendradarbiavimą su Švedijos ir visos Skandinavijos firmomis.

Lietuvos Respublikos vyriausybės vadovas nuosirdžiai padėkojo ambasadoriui už pastarųjų metų darbą, stiprinant bei plėtojant Lietuvos ir Švedijos santykius.

Į Lietuvą deryboms su Lietuvos banko vadais buvo atvykęs „US Banknote Corporation“ prezidentas S. Kreitman, antras iš dešinės, kartu su savo juristu ir korporacijos direktoriumi J. Willings, viduryje. Po šių derybų, kurios buvo prieš metus, „US Banknote Corporation“ išsipareigojo nemokamai perspausdinti sugadintus litus.

Sen. McConnell gina Pabaltijo reikalus

Vašingtonas, rugpjūčio 3 d. (LAC) - Atstovų rūmų užsienio pagalbos komiteto nariai, visi septyni demokratai ir vienas narys respublikonas, nubalsavo 8 balsais prieš 3, atmeti Senate priimtą McConnell papildymą.

Liepos 13 dieną Senate buvo priimtas 89 balsais prieš 8 senatoriaus Mitch McConnell iš Kentucky valstijos nutarimas, jog turi būti išvesta Rusijos kariuomenė iš Latvijos ir Estijos iki rugpjūčio 31 dienos, jei Rusija nori gauti žadėtą finansinę paramą. Senatoriaus McConnell papildymas yra naudojamas ne tik vien Estijai ir Latvijai, bet ir kitiems Rytų Europos kraštams, o ypač visiems pabaltiečiams. Pirmiausia prieš šį papildymą pasisakė to komiteto pirmininkas David Obey, kuris sakė, jog rusų daliniai jau yra sumažinti ir nebereikšmingi, be to, nereikia erzinti kietosios linijos rusų.

Šį kartą pakartotinai balsavo prieš tokį labai svarbų papildymą Atstovų rūmų Kongreso atstovai David Obey (WI), Charles Wilson (TX), John Oliver (MA), Nancy Pelosi (CA), Esteban Torres (CA), Nita Lowey (NY) ir

Jose Serrano (NY). O respublikonas buvo Bob Livingston (LA). Atrodo, jog jie balsavo Baltųjų rūmų raginami. Trys respublikonai, kurie balsavo už palankų pabaltiečiams papildymą buvo John Porter (IL), Jim Lightfoot (IA) ir Sonny Callahan (AL).

Sen. Simon buvo prieš

Sen. M. McConnell parašė laišką ALTO pirm. G. Lazauskui, painformuodamas jį susidariusia padėtimi, ir pasakė kalbėjęs su Estijos prezidentu Meri, griežtai pareikšdamas, kad rusų daliniai turi būti išvesti be sąlygų. Jis taip pat pranešė, kad Illinois senatorius Paul Simon pasisakė prieš šį papildymą ir laikosi administracijos linijos, jog nebereikia erzinti rusų, užtenka tik turėti jų tvarkaraštį, kad jie žada pasitraukti. Ir nebereikalaujanti, kad būtų iki rugpjūčio 31 d. išvesta rusų kariuomenė. Tokiu būdu rusai gali nesilaikyti savo duoto pažado ir pateikti tvarkaraštį, kad kariuomenė bus išvesta gal 1998, o gal ir 1999 metais.

Pasirašoma sutartis su Maskva

Vilnius, liepos 29 d. AGEP praneša, jog rugpjūčio viduryje pasirašyti ekonominio ir prekybos bendradarbiavimo sutarties į Vilnių atvykę Maskvos miesto meras Genadij Lužkov. Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius pranešė, jog Maskvos vadovas priėmė Lietuvos vyriausybės kvietimą ir sutiko atvykti dar šią savaitę. Tačiau, pasak A. Šleževičiaus, dabar atostogaujant Lietuvos prezidentui ir Vilniaus merui, susitikimą nutarta atidėti dviem savaitėms.

Jau netrukus į Vilnių turėtų atvykti Maskvos merijos ekspertų grupė ruošti būsimąjį susitarimą. Kaip sakė Lietuvos premjeras, tiesioginiai susitarimai plėsti prekybą su didžiausiais Rusijos miestais yra labai reikšmingi, turint galvoje griežtą Rusijos muitų politiką Lietuvos atžvilgiu.

Laisvos prekybos zonos

Lietuvos pramonės ir prekybos ministerija ir Maskvos vyriausybė tokį pat susitarimą

TRUMPAI IŠ VISUR

Marijampolėje Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo progos miesto taryba įamžino vieno žymiausių marijampoliečių - laikinosios 1941 m. vyriausybės ministro pirmininko, profesoriaus, literatūros mokslininko, antikomunistinės ir antinacinės lietuvių rezistencijos vado Juozo Ambrazevičiaus (Brazaičio) atminimą, jog vardu pavadindami miesto gatvę.

Jungtinėse Tautose Lotynų tautų atstovai uždelsė Clinton administracijos planuotą invaziją į Haiti valstybę, kol nebus pašalinta kariškoji vyriausybė taikiai būdu. Tam yra reikalingas Saugumo tarybos pritarimas. Šiuo metu pasisakoma už ekonomines sankcijas Haiti valstybės kariškajai valdžiai.

Rusijos komunistų partijos ir jos frakcijos Valstybės Dūmoje vadovas Genadij Žuiganov, keliavęs po Stavropolio kraštą, pasakė, kad vis daugiau žmonių remia komunistų vykdomą politiką ir kad rugsėjo mėnesį įvyks buvusios Sovietų Sąjungos tautų kongresas, noris suvienyti „daugumą buvusių Sąjungos respublikų gyventojų“.

Lech Walesa suruošė Lenkijos prezidento pietuose savo svečiams - Vokietijos prezidentui Roman Herzog, Anglijos premjerui John Major ir JAV viceprezidentui Al Gore - pareiškė, jog Lenkija nori plėsti savo prekybą Vakaruose ir gauti užtikrintą savo sienų saugumą.

Saugumo tarybos Jungtinėse Tautose nariai - Brazilija, Kinija, Meksika, Urugvajus ir Kuba pasisakė prieš karinius veiksmus prieš Haiti valstybę, tačiau sutinka, kad pirmiau būtų vykdomos ekonominės sankcijos.

Vatikanas pasiuntė savo atstovus ištirti padėtį, ar po piežius Jonas Paulius II galėtų atvykti į Bosnijos sostinę. Po piežius norėtų sustoti Sarajeve, Zagrebe ir kitur Kroatijoje, praneša Reuters.

Nežiūrint šiuo metu JAV Kongrese vykstančio apklausinėjimo dėl prezidento šeimos investavimų teisėtumo, kai B. Clinton buvo Arkansas gubernatoriumi, jo žmona Hillary Rodham Clinton labai aktyviai dirba, ragindama ne tik Kongreso narius, bet ir daugelį piliečių pasisakyti už sveikatos apdraudimo įstatymo priėmimą. Kairėje matyti Richard Gephardt, Atstovų rūmų daugumos vadovas, ir David Bonior, reikalų vadovas.

Nominuotas JAV ambasadorius Lietuvai

Vašingtonas, - AP žinių agentūra paskelbė, jog prez. Clinton liepos 20 d. nominavo James W. Swihart, Jr., JAV ambasadoriumi Lietuvos Respublikai. Jis yra karjeros diplomatas. Profesionalus diplomatas J.W. Swihart, Jr., yra JAV misijos Austrijos sostinėje Vienoje vadovo pavaduotojas. Anksčiau jis dirbo JAV valstybės departamento Rytų Europos ir Jugoslavijos reikalų skyriaus direktoriumi ir buvo atsakingas už JAV santykius su Baltijos valstybėmis.

„Lietuvos rytui“ Lietuvos užsienio reikalų ministerijos protokolo skyrius atsisakė patvirtinti ar paneigti, kad Lietuva yra davusi sutikimą James W. Swihart, Jr., paskyrimui JAV ambasadoriumi Lietuvoje. Įprasta, jog šalis, siūlant naują ambasadorių, pirmiausia atsiunčia duomenis apie kandidato karjerą, išsilavinimą ir t.t. Pagal JAV galiojančią ambasadorių skyrimo praktiką, prezidento pasiūlytą kandidatūrą dar turi patvirtinti Senato Užsienio reikalų komitetas.

Patyręs diplomatas

Laikinais JAV ambasadoriaus Lietuvoje pareigas einantis John Stepančuk „Lietuvos rytui“ pasakė, kad dar nebuvo gavęs oficialaus patvirtinimo iš Vašingtono, jog J. W. Swihart,

Jr., yra pasiūlytas ambasadoriumi Lietuvai. Tačiau jis pasakė, jog šiuo metu J.W. Swihart, Jr., yra išvykęs į Vašingtoną ir laukia prezidento sprendimo. Pasak J. Stepančuk, J.W. Swihart, Jr., yra labai patyręs diplomatas ir gerai pažįsta daug Europos politikų.

Laikinais einantis užsienio reikalų ministerijos Amerikos šalių skyriaus vedėjo pareigas A. Daunoravičius teigė, kad diplomatinėje praktikoje galioja taisyklė nekaltinti apie kandidatūras, kol jos nėra patvirtintos, nes tai gali būti vertinama kaip spaudimas.

Ankstesnis JAV ambasadorius Lietuvoje D. Johnson baigė savo kadenciją ir išvyko į Vašingtoną šių metų gegužės 21 d. Savo kredencialus jis įteikė 1992 m. balandžio 14 d., tačiau Lietuvoje gyveno nuo 1991 m. rudens.

Baltijos Fondacija, kuriai vadovauja Linas Kojelis, jau susirio su JAV Užsienio Senato komitetu ir ragino patvirtinti jį Lietuvos ambasadoriumi. Valstybės departamente jis jau buvo susitikęs ir su Lietuvos Amerikos tarybos, Bendrojo pabaltiečių komiteto ir Lietuvos Vyčių organizacijos atstovais. Savo žodyje jis pasisakė norįs keleris metus dirbti su Lietuvos Respublika, nes tie metai gali būti labai svarbūs Pabaltijo valstybėms, o ypač Lietuvai.

Prezidentas „spaudžia“ respublikonus

Vašingtonas, rugpjūčio 3 d. - Spaudos konferencijoje prez. Clinton pareiškė, jog Amerikos Kongresas turi istorinę progą dar šiais metais įvesti visuotini draudimą savo piliečiams, ko nebuvo padaryta per šešis dešimtmečius, kai pirmą kartą buvo išskeltas šis reikalas.

„Lietuvos aidas“ 141 numerįje plačiai supažindina savo skaitytojus su buvusio visuomenininko ir diplomato Broniaus Balučio veikla, kuris yra dirbęs ir Chicagoje. Ilgiausiai jis veikė Britanijoje, kur Londone atstovavo pavergtai Lietuvai. „Europos lietuvių“ redaktorius V. Dargis, prisimindamas diplomata, sakė: „Mes labai mylėjome Bronių Balutį“.

Vatikanas pasiuntė savo atstovus ištirti padėtį, ar po piežius Jonas Paulius II galėtų atvykti į Bosnijos sostinę. Po piežius norėtų sustoti Sarajeve, Zagrebe ir kitur Kroatijoje, praneša Reuters.

Jis kaltino Respublikonų partijos narius, kurie veda delsimo politiką ir kad dabar „atsakomybė priklausoma jiems, kurie turi surasti darbingą formulę, kad būtų priimtas įstatymas“. Šiuo metu to įstatymo projektai, demokratų vadų paruošti, yra Atstovų rūmuose ir Senate. Vyksta jų suderinimas dar prieš įteikiant balsavimui. Tačiau prezidentas buvo klausinėjamas, kodėl jis atsisako nuo savo pirminio tikslo, kad būtų apdraustas kiekvienas amerikietis, kaip kad jis skelbė anksčiau. Šiuo metu jis pasisako jau už senatoriaus George Mitchell sveikatos įstatymo projektą, pagal kurį 2000 metais būtų apdrausti 95% žmonių, o tik veliau visi amerikiečiai. Anksčiau prezidentas yra sakęs, jog vetuos kiekvieną įstatymą, kuriame nebus apdraudus visiems Amerikos žmonėms, tačiau dabar sakė, kad sen. Mitchell projektas jam priimtinas.

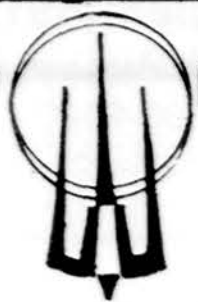
Respublikonai kelia klausimą, iš kur bus gaunamos lėšos apmokėti tokia valstybinei sveikatos apdraudai. Demokratų vadai dabar kaltina techninius sunkumus; nori, kad būtų priimtas įstatymas greitai ir perduotas tikrinti Kongreso biudžeto įstaigai. Visa tai gali testis dar ilgesnį laiką, pasakė Atstovų rūmų vadas Thomas Foley, net iki po Darbo dienos savaitgalio.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 5 d.: Švč. M. Marijos „Snieginės“, Nona, Snieginė, Vaidas, Vilija.

Rugpjūčio 6 d.: Kristaus atsimainymo šventė, Daiva, Karolina, Lengvė, Vaidutis.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

XV PASAULINĖS FUTBOLO
PIRMENYBĖS
(VI)

P. GANVYTAS

SĖKMINGAS DEBIUTAS
ŠIAME ŽEMYNE

Devynioliktojo šimtmečio gale, tekstilės darbininkų tarpe, Anglijos fabriku papėdėse išpopuliarintas kamuolio spardymas išsivystė į komandinį žaidimą, šiandien, be abejonės, tapusiu populiariausiu sporto šaka pasaulyje. Šis žaidimas žaidžiamas jau beveik šimtmetį, bet JAV-se tik šią vasarą išdrįsta praveisti šios sporto šakos pirmenybes, nors formaliai šios pirmenybės pirma kartą buvo suorganizuotos Urugvajuje jau 1930 metais. Dabar gi, 15-ųjų pirmenybės jau priklauso istorijos puslapiams. Tad bent trumpai pažvelkime į būdingesnius šių žaidynių baigmes turinčius įvykius.

Puikūs įvertinimai

Bene visais atžvilgiais šios pirmenybės buvo prastos labai gerai. Atsiliepiamai (beveik išimtinai) teigiami, nebent nusiskusta vasaros karščių nepalankumu tokioms žaidynėms. Ne kartą aikštės temperatūra siekė daugiau negu 100 laipsnių F, o keliais atvejais, ypač Dallas, Texas, Cotton Bowl stadione termometras rodė net 102 laipsnius F.

Besivystančių kraštų komandos iš Saudi Arabijos ir Nigerijos žavėjo daugelį žiūrovų: abi komandos prasimušė net į antrą baigmės ratą, Nigerija net laimėdama D grupės varžybas. Nors daugelis žiūrovų buvo savo etniškumui pasižymintys, ar besidomintys vietiniais, bet į šias pirmenybes buvo parduota milijonų daugiau bilietų negu prieš 4 metus Italijoje (3,567,415 šį kartą, o 2,517,348 — 1990 metais). Išparduota 98% visų bilietų. Tik Dallas nepritraukė žiūrovų. Itin puikios Bulgarijos — Nigerijos rungtynės tesusilaukė 44,132 žiūrovų — tai mažiausias skaičius iš visų vykusių 52 rungtynių. Nors sunku tokius skaičius patikrinti, tvirtinama, kad ekonomiškai šios pirmenybės įplaukų (revenues) turėjo daugiau negu 4 milijonus dolerių.

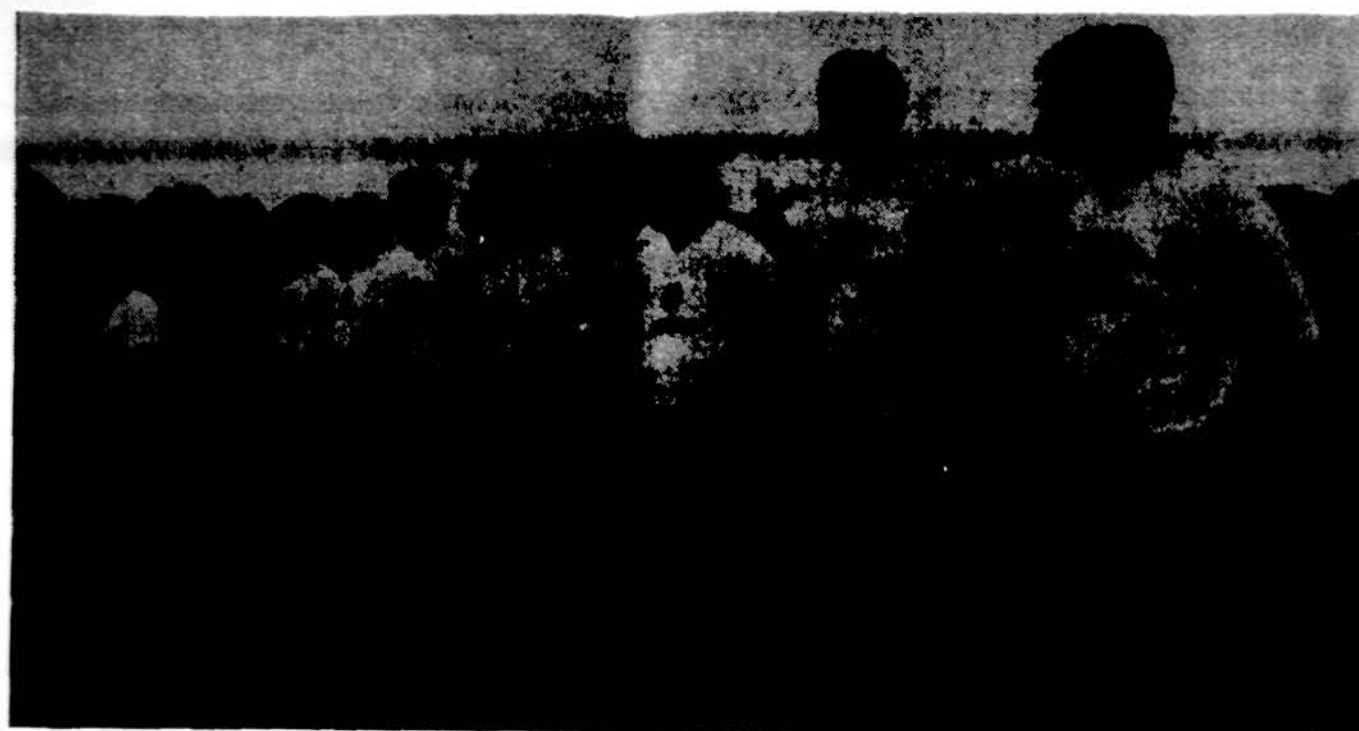
Ir transliavimai per televiziją susilaukė daugiau dėmesio negu tikėtasi. Suklydo tie, kurie manė jog golfo turnyrų patrauks daugiau žiūrovų negu futbolo rungtynės. Gi kai žaidė JAV rinktinė, beisbolo rungtynės susilaukė mažiau žiūrovų negu futbolo varžybos. Ypač įdomu pastebėti, kad NBA

(profesionalų krepšinio lygos) finalinių žaidimų pirmosios 6 rungtynės sutraukė mažiau TV žiūrovų negu futbolo pirmenybių baigmės žaidimas. Vargu ar buvo galima tikėtis geresnių pasekmių, nors nuomonių apklausinėjimo instituto duomenys tvirtino, pagal baigmės žaidimo dieną surinktus duomenis, kad 35% amerikiečių buvo nuomonės, jog futbolas gan nuobodus („on the dull side“). Tačiau tolygus nuosimtis vertino futbolo žaidimą esant įdomiu, o 22% jį vertino entuziastingai („exciting“). Gi futbolo fanatikai baigmės rungtynių bilietams turėjo išleisti po 2,000 dol., jei jie tu bilietų nebuvo įsigiję už oficialią 180 dol. kainą.

Kiekybiškai

Per visas iki šiol prarastas pasaulines futbolo pirmenybes pasiekta daugiau negu 1,500 įvarčių, o šiose varžybose jų buvo 142. Turint mintyje, kad pirmenybėse dalyvavusių rinktininių buvo 24 — ir kiekviena jų atsivėžė po 22 žaidėjus, tai iš viso formaliai dalyvavo 528 žaidėjai. Statistiškai tai reikštų, kad kas šeštam žaidėjui teko pasiekti po įvartį. Tačiau realybė tokia, kad iš viso 87 žaidėjai sugebėjo nugalėti priešininko vartininką. Du iš jų — rusas Salendos ir bulgaras Stochkov — įmušė po 6 įvarčius; pirmasis pasiekė žaidynių rekordą per vienas rungtynes įmušęs 5 įvarčius. Po penkis įvarčius pasiekė elitinis ketvertukas brazilas Romario, italis Roberto Baggio, greitis Klinsmann iš Vokietijos ir švedas K. Anderson, gi 52 žaidėjai įmušė po vieną įvartį ir sekančiame šimtmetyje galės savo vaikaitiams pasigirti šiuo pasiekimu. Jauniausias žaidynių dalyvis buvo 17-tis brazilas Ronaldo. Dalyvavo dar kiti 3 paaukliai, mūsų tarpe žinomi kaip „tyneidžeriai“ (jei sekti Lietuvoje vis stipriai išgalinčiu žargonu...); vienas jų — airiui G. Kelly — liepos mėn. 9 suėjo 20 metų.

Kai prieš 2 metus prasidėjo šių pirmenybių kvalifikacinės varžybos, joms buvo užsiregistravusios 141 rinktinės. Baigmės turnyre sužaistos 52 rungtynės. Įdomu tai, kad baigmės varžovai iki tol iš viso buvo susitikę 10 kartų. Per tas rungtynes abi komandos pasiekė po 16 įvarčių ir laimėjo 5 kartus. Pasaulinių pirmenybių metu Italija ir Brazilija žaidė 4 kartus ir lygiomis pasidalino laimėjimais. Nenuo-

LFK „Lituanicos“ veteranai birželio 20 d. išsiriakė Marquette parko futbolo aikštėje prieš rungtynes su svečiais iš Lietuvos.

stabu tad, kad po 120 min. nebuvo aiškaus laimėtojo ir šį kartą teko tenkintis 11 m baudinių mušimu.

Per šias baigmės žaidynes pasiekta 2.73 įvarčių vidurkis; prieš 4 metus ta pasėkmė buvo 2.21 — taigi ir daugiau įvarčių pasiekta Amerikoje. Iki šiol — išskyrus Brazilijos laimėjimą prieš švedus 5:2 1958 metais — pirmenybės laimėdavo ta rinktinė, kurios žemynė pirmenybės buvo pravedamos. Ir šiose pirmenybėse ta tradicija pratęsta, jei sutiksime su hemisferiniu pasidalinimu.

Ir nesėkmių būta

Garsieji Diego Maradona iš Argentinos ir Lothar Matthaeus iš Vokietijos laike varžybų sužaidė po 21-ą kartą pasaulinėse futbolo pirmenybėse. Tačiau, nei vienam, nei antram neteko sužaisti 22-ą kartą, kas būtų naujas varžybų rekordas. Vokiečiui tolimesnės galimybės pakirto pralaimėjimas prieš bulgarus. Šį buvusio meistro pralaimėjimą visi priskiria prie didžiųjų šių varžybų netikėtumų.

Maradonos problema kur kas gilesnė — patikrinusi jo kraują, FIFA medicininė komisija nustatė, kad jis naudojo neleistinų chemikalų — vaistų. To sprendimo išvadoje jis buvo iš savo rinktinės pašalintas ir tolimesnis jo, kaip žaidėjo, likimas bus sprendžiamas kiek vėliau ši mėnesi. Nepaisant koks tas sprendimas bebūtų, jis tikriausiai nebeturės progos žaisti pasaulinėse pirmenybėse. Kiek daug talento jis parodė futbolo aikštėje, nemažiau emocijų ir impulsyvių veiksmų jis pademonstravo savo gyvenime. Taip baigiasi tarptautinė garsaus futbolo žaidėjo karjera.

Blondinas vokiečių rinktinės dalyvis Stefan Effenberg antro kelinio įkarštyje prieš Pietų Korėjos rinktinę, kai pastaroji 0:3 rezultata sumažino iki 2:3, o aikštėje tuomet buvo 120 F, prieš savo tautiečius žiūrovus už intensyviai provokacijas atskersijo vulgariai piršto gestikuliacija. Gal tai ji momentui ir nuramino, bet po rungtynių jis iš savo trenerio patyrė, kad rinktinėje jis toliau nebežais kol vokiečių komandai vadovaus dabartinis vadovas Berti Vogts. Oficialiai pasiūstas namo, jis su savo šeima liko šioje šalyje praleisti savo atostogas. Gi vokiečių sportinė spauda kupina komentarų apie šį įvykį ir jo žmoną, kuri savo komentarus

ir temperamentu neprisidėjo prie padėties sušvelninimo.

Tragišku ir šių žaidynių skaudžiausiu įvykiu tenka paženklinti kolumbiečio Andres Escobar nužudymą. Kupini vilčių, garsaus Peles pagirti, Pietų Amerikos žaidėjas atvyko į šią šalį, ir jiems čia tikrai nesisekė. Pralaimėjo jie ir prieš šeiminingus, kurie pietiečių akyse ir mintyse dar labai menki futbolo žaidėjai. To pralaimėjimo „kalbininkų“ tarpe buvo ir Escobar, kuris netyčia įmušė įvartį savo komandai — tik ne į amerikiečių, bet savo vartus. Kolumbiečiai po pirmojo rato varžybų turėjo grįžti namo. Nespejo žaidėjas dar savo namuose apsilkti, kai Medellin priemiestyje vėlyvą vakarą Escobar'ą apsupo keli jaunuoliai ir serija kulku nutraukė šio padarą, malon-

aus ir viltimi spindinčio žmogaus gyvybę. Lygšioliniai policijos aiškinimai tokie, kad vienas narkotikų prekyba besiverčias kolumbietis turtoolis itin daug pinigų pralaimėjo lažybose už savo rinktinę ir todėl „pasmerkę“ Escobar'ą mirties bausme. Nesunkiai suradęs savo tarnų tarpe bausmės vykdytoją, jis rytojaus dieną — kaip ir visas pasaulis — sužinojo, kad Escobar tapo Kolumbijos beribio kriminalizmo auka. Gi per pačias žaidynes — nors buvo pramatyta, kad pamatysime nemažai chuliganinių veiksmų, visos žaidynės prarastos be jokių ryškių incidentų. Didžiausiu „kriminalu“ laikytini 7 atskirų žiūrovų išbegimai į pačią žaidimo aikštę. Koks kontrastas ir kokia tragedija...

(Bus daugiau)

BAIGĖSI FUTBOLO PIRMENYBĖS

„Lituanicos“ futbolo komandos, kurios žaidė Čikagos Metropolitan Soccer lygos aukščiausioje divizione, jau užbaigė 1993-94 metų pirmenybių sezoną. Jas šiemet kiek užgožė žinios apie Pasaulio futbolo varžybas, į kurias buvo nukreiptas visų dėmesys.

Pavasario sezonas „Lituanicos“ pirmajai vienuolikei nebuvo sėkmingas. Po rudens rate laimėtų 8 taškų, buvo galvojama, kad pavasari benti tiek pat, arba net daugiau, taškų bus sugriebta. Ypač gerai nuteikė didoka pergalė prieš stiprią „United Serbs“ vienuolikę ir lygiosios prieš „Pegassus“. Tačiau, visų nusteibimui, tai ir buvo vieninteliai pavasario sezono pelnyti taškai. Pralaimėta buvo prieš ne taip jau stiprias komandas, kurios atrodė lengvai įveikiamos.

Tokių būdu su 11 taškų „Lituanica“ liko paskutinėje vietoje ir turi atsivieškinti su aukščiausiąja divizione, kurioje vienu metu buvo visų pabaisa, ypač 1992 metais, kuomet iškovojo sunkiai įsivaizduojamą pergalę ir tapo čempionais.

ŠALFAS S-GA PRANEŠA

LIETUVIŲ SOFTBOLO
PIRMENYBĖS

1994 m. Š. Amerikos lietuvių „3 Pitch“ softbolo pirmenybės š.m. rugpjūčio 27-28 d. vyks Kinsman Field, Mosley St., Wasaga Beach, Ontario. Rengia Toronto LSK „Jungtis“. Tai jau 9-sis metinis LSK „Jungtis“ turnyras, kuris kartu yra ir Š. A. lietuvių pirmenybės.

Pradžią rugpj. 27 d., šeštadienį, 1 val. p.p. Komandos prisistato nuo 11 val. r. Sekmadienio turnyro tęsinys nuo 10 val. r.

Komandos gali būti „co-ed“. Žaidėjų amžius — nuo 17 metų. Gali dalyvauti ir klubams ar komandoms nepriklausą žaidėjai. Pagal galimybes, jie būtų paskirstomi prie kitų komandų. Komandų registracija atliekama iki š.m. rugpjūčio 13 d. imtinai, pas turnyro vadovą:

Nuotr. Jono Urbono

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunėdami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimekęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuva —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prižiūrimos gavus prašymą.

Futbolas Čikagoje

ARTEJA
„LITUANICOS“
GEGUŽINĖ IR
TURNYRAS

Čikagos „Lituanicos“ futbolo klubo metinė gegužinė ir turnyras vyks šeštadienį, rugpjūčio 13 d., nuo 1:30 v. p.p. iki maždaug 7 val. vak. aikštės prie Lietuvių centro Lemonte.

Turnyre dalyvaus 8 komandos, po keturias vyrų ir veteranų grupėse. Be dviejų „Lituanicos“ vienuolikių, pasirodys po pora komandų iš

„Spartos“, „Maroons“ ir net iš tolimojo Missouri klubo.

Bus proga pamatyti įdomias rungtynes ir maloniai praleisti pusdienį gamtoje. Rengėjai žada gerą orą, puikų maistą, gėrimus ir malonų pabėdavimą. Futbolo mėgėjams bus gera proga susitikti su „Lituanicos“ žaidėjais ir kitais šios sporto šakos entuziastais, padiskutuoti apie neseniai pasibaigusius Pasaulio futbolo pirmenybes ir kt. Bus galimybė paremti ir savąj klubą, kuris vis labiau reikalingas visų sporto mėgėjų paramos, be kurios ateityje tikrai negalės išsilaikyti.

E.Š.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v. v. v. and. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. J. A. JUCAS

3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraus ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123

Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v. v. v. and. 9 v. r. - 12
ketv. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v. v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILOBAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Detroito LSK „Kovas“ vyrų krepšinio komanda 1994 m. ŠALFAS s-gos metinėse žaidynėse laimėjusi vyrų krepšinio „B“ klasėje II vietą. Iš k. — Marius Gražulis, Paulius Jankus, Vitas Ruginius, Henrikas Bodiya, Vitas Polteraitis, Viktoras Memėnas, Raimundas Oslapas, Mykolas Abarius, Chris Zambor, Vitas Zubrickas ir Paulius Butkūnas.

Nuotr. Jono Urbono

APIE REFERENDUMĄ

VYTAUTAS
LANDSBERGIS

Ką matome šiandien Lietuvoje? Visi matome išsivysčiusią Lietuvos turtą išgrobimą. Didžiules vertybes — žmones, pastatus, transportą, poilsiavietes, miškus, veikia paverčia savo privačia nuosavybe praktiškai už nieką. Prie to prisideda ir tyčiniai praskolinimai, ir artėjantys bankrotai. Mat kol kas tokios aplinkybės galima dar kurį laiką čiupti valstybės biudžetą arba, kitaip sakant, visų mūsų mokesčių pinigų, gaunant paramos ne ūkininkams, ne mokytojams, gydytojams ir pensininkams, bet „vargšams“ negabius vadovų įmonėms, kurios kitaip neišsilaiko, vien šelpiamos iš valstybės biudžeto. Panašiai draugų būrelis naudojamos daugelis bendrovių, valstybės pinigai perpumpuojami bankrotų „efektyvumo“ ir panašių šnekalų „kompetencijoms“. Galima prisikrauti kišenes ir palūkanų iš to, ko mėnesiais ir metais nesumoka ūkininkams. Kada nors jie galbūt „atgaus“ nusmukusius pirminius pinigus, bet per tą laiką kažkokiam aukštam pienininkui eina procentai — ne ūkininkams, ne bendrovėms. O galų gale nuvarytą, subankrutavusią įmonę su nereikalingais, išvargintais darbininkais, tikrais kandidatais į bedarbius, pasims vėl kokia vadovų grupė, pasinaudojusi ryšiais valdžioje ir įstatymų spragomis, kai kompetencijų valdžia tik skėsdžioje veidmainiškai rądomis — matote prieš keletą metų buvo palikusi viena spragelė, ir „mes nieko negalim padaryti“. Jie gali padaryti bet ką per penkias minutes ir vyriausybės, ir Seime. Pasikeitė visus įstatymus, kokių norėjo, bet štai ta „spragelė“, matyt, jiems patiems arba draugams yra naudinga.

Tokiomis aplinkybėmis mūsų jau nestebina, kai didžiulę trašą gamykla su savomis transporto įmonėmis, su poilsio namais, su visokiais pastatais ir įrengimais parduodama už tiek pat, kiek ir vienas didelis kultūros namas vidutiniškai Lietuvos mieste. Žinoma, kaip didelis audimo fabrikas prieš keletą metų buvo apriūpintas įrengimais dar iš Sovietų sąjungos biudžeto — naujausiais vakarietiškais įrengimais už 30 mln. dolerių, o šiandien apskūrus žmonės nusiperka įmonę su tais įrengimais ir visais pastatais, su visa infrastruktūra tik už 0,5 mln.

dolerių. Apie Taujėnų dvarą visi jau girdėjo pakankamai, o apie Dūkštą — dar nedaug. Nepaisant to, vis kalbama žmonėms, pasitelkiant dar ir kokius tolimus ekspertus, kad Lietuvoje jokio turto nėra, visos įmonės niekam tikusios, todėl už jas pinigų gauti negalima, sukaupti fondų indėlių kompensavimui nesą iš ko. Tiesą sakant, valdžia taip kalbėjo keletą mėnesių. Paskui pradėjo plokštelę keisti, būtent todėl, kad pamatė artėjančio referendumo jėgą, kad 600,000 žmonių parašų jau nebegalima numesti į šalį, tu žmonių suklaidinti nepavyks.

Galėjome stebėti labai keistus dalykus, keisto blaškymosi pačiame Seime — antai buvo itin skubiai priiminėjamas naujas Referendumo įstatymas su visokiomis klaidomis, apribojimais, gasdinimais, apsunkinimais. Ko tik ten nebuvo prisigalvoję! Paskui jau suvokė daugelio tų dalykų absurdiškumą, atsisakė jų, o vis dėlto liko dar tiek, kad ir Konstitucinis teismas turėjo pasakyti, kas yra neteisėta, kokie apsunkinimai naujame Referendumo įstatyme yra padaryti, nusižengiant Konstitucijai. Ir dar šį tą pasakys, kad tik spėtų. Įgudę nusižengėliai visiems paliko mažą laiką.

O referendumas eina pirmyn. Valdžia skubiai bandė siūlyti Seime kokius kitus indėlių kompensavimo būdus. Galbūt pasiūlys jų dar ir prieš balsavimą, kad žmonės Lietuvoje (kai ir užsienio svečiai) būtų nukreipiami vien tik į indėlių problemą, nors tame, ką siūlo valdžia, jokio konkretumo nėra; tuo 10% biudžetinio kompensavimo keliu korupcija nestabdoma, tik tiktai biudžetas alinama, prieš ką pasisako ir Tėvynės sąjunga, ir užsienio ekspertai. Įstatyme, kuris teikiamas referendumui, yra konkretūs numatyti ir iš ko, ir kiek — dešimt milijardų pagal 1994 metų sausio 1 dienos kainų indeksą. Tai realiai egzistuojantis turtas, kurio nors dalį panaudojimo tam tikslui, jau galima palengvinti žmonių gyvenimą ir atgaivinti patį ūkį, tvarkyti finansus, neleisti chaoso, galų gale tramdyti ir draugų bei valdininkų išsimaigimą neteisėtai praturtėti. Į tą didelį įstatymą yra mat įjungtas ir anksčiau Seimo priimtas, paskui daugumos vėl atmetas, įstatymas, kuris liepia deklaruoti kiekvienais metais valstybės pareigūnų turtą bei

St. Petersburg, FL, šaulių ir Lietuvos vyčių organizacijų nars, dalyvavę eisenoje prie vėliavų, iškilmingai minint tragiškąjį birželį. Iš kairės: O. Kaselienė, Robinson, Arlauskienė, E. Bacevičienė, E. Jurkynienė, D. Adomaitienė.

Nuotr. Elvyros Vodopalienės

LIETUVA IR TIKROJI DEMOKRATIJA

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

pajamas — nuo prezidento iki policininko! Kad būtų matoma, iš ko žmonės gyvena ir kaip jie praturtėjo, ar tas praturtėjimas yra teisėtas, ar atitinka gaunamą atlyginimą. Visi puikiai supranta, kad ne vieno pareigūno susikraunamas didžiulis turtas ne iš tolo neatitinkantis atlyginimo. Nors Seimo dauguma, panaudojusi net prezidentą (taigi visa LDDP viršūnėlė), tą įstatymą atmetė, palikusi sau laisvas rankas neteisėtai turtėti dar bent vienerius ar kelerius metus, vis dėlto šiandien dar galima juos tramdyti. Priimtas referendumo įstatymas uždes neblogą apynasrį didelei burnai, ryjančiai viską, kas jai nepriklauso.

Ne veltui matome, kaip skubiai yra stengiamasi privatizuoti didžiulias įmones, kurių kapitalas leistų daug ką gera padaryti, jeigu jis būtų indeksuotas ir privatizuotas maždaug normaliai ir teisėtai. Matyt, valdžia bijo referendumo ir nori pasitvarkyti kiek galima greičiau iki jo. Įtūžimas ir baimė, kuo taip labai praturtėjo neatsinaujančioje „dienoje“ ponas Juozas, juolab išsidėmėti. Tai tam tikra LDDP valdžios prisipažinimo elgsena — kuo ji šiandien labiausiai suinteresuota, o kurtu tai ir pripažinimas, kad referendumas gali korumpuoti arba valdiškų nusikaltimų blygys iš tikrųjų sustabdyti. Žmonės dar gali tai padaryti. Tokia galimybė yra, ja reikia pasinaudoti.

• 1948 m. birželio 24 d. Sovietų sąjunga pradėjo Berlyno blokadą, uždarydama visus sausumos kelius tarp Berlyno ir Vakarų Vokietijos.

Praeityje jau teko daug kalbėti ir rašyti apie tikrąją demokratiją sistemą, kuri egzistuoja Amerikoje, Anglijoje ir kituose kraštuose su dviem partijų sistema.

Kada Lietuva atgavo savo laisvę 1990 metais, senuoju papročiu priviso ir senųjų partijų. Lietuviai turi tą silpnę: kur tik susirenka didesnis būrys, tuoj steigia ir savo partiją. Šių partijų gausumas silpnina Lietuvos pastovumą ir valdymą. Kuo daugiau partijų, tuo daugiau nuomonių skirtingumų.

Šie skirtumai pasireiškia realiai norint pasiekti būtinų ir naudingų sprendimų. Dažnai pasitaiko, kad, jeigu naujas potvarkis netarnauja partijos interesams, jos nariai už potvarkį nebalsuoja.

Svarbiausia, kad savyje susiklausiusi ir drausminga buvusių komunistų partija — LDDP — praveda visus įstatymus ir potvarkius, nes opozicijos užnuga yra per silpnas turėti įtakos ir efektingai pasipriešinti sprendimui.

Norint Lietuvoje įvesti tikrąją demokratiją, reikėtų jos valdymą Lietuvoje neutralizuoti.

Vienintelis valdymas ir jo kelio pakitimas yra ne vien rinkėjų balsai. Svarbu, kad ateities rinkimuose visos politinės partijos ir grupės turėtų tarpusavyje susitarti ir vieningai eiti į rinkimus vienu sąrašu. Tada savime atsiras tik dvi partijos. Antroji partija turėtų pakan-

kamai balsų esant reikalui pareikšti nepasitikėjimą valdančiai partijai ir pašalinti jos galimybę daryti lemiamus sprendimus.

Nesikaitant Amerikos ir Anglijos demokratijos, pažvelkime kokie efektyvūs opozicijos vadai yra Japonijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir kitose demokratinėse valstybėse.

Dažnai mes savo tarpe kalbame ir rašome spaudoje, koks neefektyvus yra LDDP valdymas. Kol nepadarysime realių pasiryžimų ir nutarimų palaikyti valdančios partijos nugarą, tol nesitikiškime politinės padėties pakeitimo. Iš tikrųjų dabar Seime yra pakankamai organizacijų, kurios galėtų nuversti valdančią partiją. Deja, mes neturime savo tarpe politikų, kurie būtų pasirengę savo politinių įsitikinimų pakeisti Lietuvos valdžią bendros gerovės labui. Todėl mūsų valdančios partijos neteisėtais veiksmais nepakeis padėties, tol, kol mes patys atsisakysime ir pradėsime veikti tikrosios demokratijos forma, dviem partijų sistemoje.

Tai yra pagrindinis demokratijos žingsnis, norint pasiekti tautos gerovę ir tikrąjį pastovumą. Baigiant verta pažymėti, kad paskutiniai British Lithuanian firmos Baltic Surveys — duomenimis, jeigu rytų Lietuvoje įvyktų nauji parlamento rinkimai, tai jie atneštų tokius rezultatus.

Atsargiai: lapė prašosi pavėžinti!

Šio mėnesio gale oficialiai užsibaigs Baltijos kraštų okupacija, prasidėjusi prieš 50 metų (su neilga pertrauka, kai sovietinė okupantą pakeitė naciškasis). Sakome — oficialiai pasibaigs — todėl, kad su rugpjūčio pabaiga iš Latvijos ir Estijos pagaliau išnyks paskutiniai sovietų kariuomenės likučiai. Kaip būtų galima bet kuria valstybę laikyti nepriklausoma bei savarankiška, jeigu jos teritoriją atsisako palikti svetimi, nepageidaujami, ginkluoti „svečiai“?

Nepaisant greit praslinkusių kelerių metų nuo Baltijos valstybių nepriklausomybės atstatymo, toji nepriklausomybė tebėra labai gležna, trapi ir nuolat jaučianti pavojų. Nors visos trys Baltijos tautos, galima sakyti, yra vienoje padėtyje, Lietuva vis dėlto pavojų savo nepriklausomybei labiausiai išgyvena. Su tokiais kaimynais, kaip Rusija ir iš dalies — Baltarusija (arba Gudija, kaip mes tiek dešimtmečių buvome įpratę vadinti), nepriklausomo gyvenimo kasdienybė yra tarytum pasivaikščiokimas braskančių ledu: jis kiekvieno metu gali įlūžti ir vaikščiojantį paskandinti naujų pavojų gelmėje.

Carų imperija, Sovietų sąjunga ar „demokratiška“ dabartinė Rusija — kaip mes tą savo kaimynę bevadaidume — niekuomet neatsisakė savo užmačių bei interesų Lietuvos teritorijoje, jų siekdama jėga, smurtu, gudrybėmis ir grasinimais.

Kiek tenka girdėti iš žinančių ir skaityti Lietuvos spaudoje, Rusija per savo agentus, prisidengusius nekaltais investiciniais bendrovėmis, stengiasi įsigyti ir perimti Lietuvos ekonomikai svarbias įmones bei transporto įrenginius. Ypač yra susidomėjusi viskuo, kas susiję su energetika.

Taip pat įvairiais būdais stengiamasi kliudyti, kad Lietuva kuo ilgiau neijsijungtų į Vakarų Europos ekonomikos ir

saugumo struktūrą. Tik prisiminkime Jelcino protestus, kai Lietuva pareiškė norą priklausyti NATO valstybių grupei. Vien dėl Rusijos protestų buvo sukurtas kompromisas, pavadinamas „Partnerystė už taiką“. Lietuvai leista tik į tą „partnerystę“ įsijungti.

Saugumui graso nuolatinis Rusijos spaudimas dėl laisvo tranzito per Lietuvos teritoriją į Karaliaučiaus sritį. Kas yra girdėjęs, kad nepriklausoma valstybė pasirašytų sutartį su agresyviu ir daug stipresniu kaimynu (praityje valstybei padariusiu daug skriaudų), iku- riant kažkokį „koridorį“, kuriuo kaimynas galėtų netrukdomas keliauti į neteisėtą būdą nuo tos nepriklausomos valstybės atimtą ir akiplesiškai „sava“ vadinamą sritį? Kas nustatys tokias nepajudinamas taisykles, kad agresyvioji kaimynė jų tikrai laikytųsi, ir kas nubaustų už taisyklių nepaisymą ar sutarties laužymą? Rusija turi daug galimybių viską laimėti, o Lietuvos — anksčiau ar vėliau — laukia tikras pralaimėjimas.

Mūsų liaudies išmintis yra neišsemiamą. Joje galima rasti atsakymą-patarimą bet kokiame painiame klausime ar padėčiai. Šį kartą mintin atklysta pasaka apie žmogelį, važiuojantį keliu su pilnais rogėmis žuvų, ir lapę, išsilpašiusią bent truputį pavėžinti. Pirmiausia tik kojelę, galop ir uodegėlę, o po kiek laiko, ne tik visa lapė įsiriogino ir vėžėdais, bet ir savo geradario žuvis surijo.

Karaliaučiaus miesto ir srities likimas tebesvarstomas, bet nelabai energingai. Susidaro įspūdis, kad Lietuvai nėra per daug aktualu prisijungti savo teisėtai žemes, o mūsų vyriausybę vengia tvirtai atremti Rusijos igeidžius. Nejaugi praėjusios pamokos taip greit išgaravo? Neatrodo, kad būtų labai protinga priimti „rusiškąją lapę“ į lietuviškas „roges“. Lietuva gali prarasti daug didesnes vertybes, negu žuvis.

Balsuotojai procentiniais pasiskirstymu: LDDP — 17,3; Krikščionys demokratai — 11,4; Konservatoriai (Tėvynės mylėtojai) — 6,5; Centro unija — 4,9; Socialdemokratai — 3,7; Demokratai — 3,0; Tautininkų partija — 2,0; Liberalų unija — 1,9.

Išvada: LDDP balsai niekada neatsilaikytų prieš jungtinių partijų opoziciją — santykiu 17,3 prieš 33,4.

Reikėtų palinkėti vienybės visoms Lietuvos opozicijos partijoms ir, esant reikalui, ją panaudoti prieš valdančios LDDP savivaliavimus.

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

ATSIMINIMAI

17 Ilgai laukti neteko. Vadas sušuko: „Pirmyn!“, visa kuopa pasistūmė į priekį. Mes sekėm iš paskos. Nebuvome pasiekę nei pusės kelio, kai vokiečiai atidarė ugnį. Kuopa pasileido bėgti atgal, šoko per mus (mes buvome kiek žemiau, pakalnėje). Mes pasekėme jų pėdomis ir pasitraukėme iki apkasų. Tuoj apkasai prisipildė kareiviais. Aš apsižiūrėjau, kad vienam apkase palikau vienas. Žiūriu, kiek toliau guli kareivis — nebegyvas. Kai vėliau susilpnėjo ugnis, grįžau prie kuopos. Visi kalbėjo, kad vokiečiai pasipriešino su didele jėgų persvara ir geriausia ešą pasitraukti. Aš ir sakau:

— Mes pradėjom apšaudyti, tai ir nutraukė puolimą. Tada politrukas prirašė visokių niekų ir padarė mane didvyriu. Buvo labai nesmagu. Aišku, negalėjau sakyti, kad labai norėjau pereiti pas vokiečius. Tik vėliau sužinojau, kad du iš automatų kuopos nubėgo pas vokiečius.

Skyrininkas atrodė labai nusiminęs ir po kiek laiko manęs paklausė:

- Ar tuose apkasuose tikrai nėra vokiečių?
- Nėra. Tikrai nėra.
- Aš ten palikau maišą su visais dokumentais... Jis buvo kuopos komjaunuolių sekretorius, tai dokumentai buvo svarbūs, be to, kuopos skyrininko pavadojuotais apkasė buvo palikęs prieštankinį šautuvą. Anksčiau buvo labai didelis rūkas, tai skyrininkas man liepė pasilikti jo vietoje, o jis su jaunesniu puska-

rininkui eis parsinešti savo daiktų. Iš karto maniau, kad man įsakys eiti, bet nelipė. Ta vieta nebuvo toli, gal tik kokia pusė kilometro, tai kelionė ilgai neužtruko. Kai įėjau grįžo su visais daiktais, buvo labai patenkinti.

Kitą dieną vokiečiai iš to kaimo buvo išvyti be didelių kautynių, o mūsų divizija atitraukta į užnugarį papildymui. Ten gavome papildymo daugiausia iš Balahono kalinių, kurie buvo uždaryti griežtosios drausmės lageriuose. Gavome ir iš Irkucko lagerių.

Lapkričio pradžioje mus vėl metė į pirmas linijas, kiek arčiau Vitebsko. Gavome įsakymą užimti nedidelę aukštumą. Mūsų pulko artilerija ir minosvaidžiai gerai ją apšaudė, todėl uždavinys pavyko nelabai sunkiai. Dešinėje buvo mažas kaimelis, kuris kelis kartus ejo iš rankų į rankas. Už jo aukštumoje buvo vokiečių kariuomenė, gerai įsitvirtinusi, o priekyje buvo geri, prieštankiniai apkasai. Nežinojome, kas tuos apkasus kasė, buvo gana seni. Kiek aukščiau į kalnelį buvo nauji apkasai, bunkeriai. Kalnelis gan siauras, iš abiejų pusių gilūs apkasai, todėl mes ten gerai įsitvirtinome. Pakalnėje pamatėme kelis vokiečių kareivius. Jie atrodė lyg paklydę, o gal norėjo pasiduoti ir nelaisvę. Mes šaukėme, kad eiti pas mus, bet tikriausiai bijojo prieiti. Kiti pradėjo šaudyti ir šūktelėjo, kad neimtumė ir nelaisvę esesininkų ir tuos kareivius nušovė.

Vienas būrio karys — žydas — matyt, buvo labai drąsus. Jis nakties metu dingdavo iš apkasų ir po kiek laiko grįždavo, atsinešdamas ką iš vokiečių: cigarečių, katiliukų, vokiečių kareivių knygučių. Vieną kartą parodė vokiečio karininko diržą.

— Pistoletas dar makštyje, gal nori? — paklausė manęs.

Atsakiau, kad ne. Stovėjome ten keletą dienų. Galima sakyti, buvo ramu. Retkarčiai vokiečiai paleisdavo artilerijos svie-

dinių. Po kiek laiko pradėjo stipriau apšaudyti. Vienas, matyt anksčiau vokiečiams priklausęs, bunkeris buvo lentomis išklotas su geromis sienomis ir lubomis. Jame sėdėjo penktos skyriaus vyrukai, kai sviedinis sprogo tiesiog prie angos. Bunkerį beveik užpylė žemėmis, o kelis karius sudraskė į gabalus. Vieną jauną lietuvį perlėšė per pusę, o galvą ir rankas numetė keletą metrų toliau. Nebuvo mūsų nieko kito likę, tik juos palaidoti. Štai kur Stalino pažadėta rojų rado nekalti lietuviai jaunuoliai...

Tą pačią dieną kitoje aukštumos pusėje dažnai vokiečiai mus apšaudydavo ir taip žuvo keli kariai. Tuomet rusai atsuntė vieną vyrą su specialiu taikymo prietaisu. Dar davė jam žiūronus ir liepė sekti, iš kur tie vokiečiai šaudė. Deja, vargšas kareivis gavo kulką tiesiai į kaktą ir po kiek laiko mirė.

Tą dieną netekom daug savo būrio karių. Antro būrio būrininkas buvo rusas. Kai mūsų būryje nebuvo likę daug karių, ryte, kol buvo ramu, atsinešėm pietus, susedom mažame apkaso bunkeryje ir pradėjome šnekučiuotis. Rusas būrininkas pradėjo pasakoti, kaip jis buvo patekęs į vokiečių nelaisvę, kaip jam ten buvę blogai ir pagaliau pasisekė pabėgti. Jis pasakojo, kad belaisviai važiuodavo parsivežti vandens iš upės. Jis įlindo į statinę ir taip pavyko pabėgti. Paskui perėjo frontą pas savuosius. Jis tikėjosi, kad savieji jį sutiks išskėstomis rankomis, bet labai apsiriko. Žinoma, tą galėjome suprasti, nes Stalinas tvirtino pasauliui, kad nei vieno ruso nėra vokiečių nelaisvėje.

Enkavedistai tą kareivį tardė, nors karo pradžioje jis buvo patekęs į nelaisvę su milijonais kitų. Tas jam mažai padėjo. Jis gavo penkerius metus kalėjimo, bet kadangi fronte truko kareivius, po trijų mėnesių jį atsuntė į pirmąsias linijas.

Kol mes ten kalbėjome, pradėjo smarkiai šaudyti

vokiečių artilerija ir tankai. Rodos, atsivėrė visas paragas. Mes tikėjome, puolimo iš priekio, bet jie puolė iš kairės sparno pusės, kur stovėjo automatų kuopa ir ryšių būrys. Mūsų būrys!

Kai nubėgome į apkasus pas kitus, jie jau visi buvo pasitraukę ir palikę prieštankinius šautuvus. Tankai jau buvo visai netoli. Būrininkas staiga sakė:

— Reikia bandyti sunaikinti nors vieną tanką. Mums būtų patogiausia pataikyti tiesiai į tanko vamzdį...

Tokios taktikos mes jau anksčiau mokė. Aš pradėjau taikyti, bet iššauti neteko, nes sprogo sviedinys gal tik koks metras nuo apkaso. Bunkerį visai užvertė žeme. Gerai, kad būrininkas buvo kiek toliau, tai jo neužpylė. Jis ir mane ištraukė iš žemės.

Ten buvo gilūs apkasai, tad patraukėm į antrą kalnelio pusę, kur stovėjo mūsų daliniai ir buvo prieštankinis griovys. Mes įlindome kalnelio šlaitu ir bunkerį ir stebim, kad vyksta aplinkui. Pamatėm, kad tas prieštankinis griovys jau pilnas prisigrūdęs besitraukiančių kareivių. Staiga keli tankai sustojo griovio gale ir pradėjo šaudyti iš kulkosvaidžių, patrankų, viską maišyti su žeme. Tankai jau buvo tik keliolika metrų nuo mūsų. Jie pradėjo pamažu slinkti pirmyn, o už tankų — vokiečiai, šaudydami iš automatų.

Netoli buvo kitas gilus apkasas, tai nusprendėme jį perbėgti. Man buvo aišku, ką reikia daryti, bet juk negalėjau to sakyti būrininkui. O gal ir jis tą patį galvojo. Jis sakė:

— Aš bėgsiu, o tu bėk paskui mane! Tačiau vargšas nei porą metrų nenubėgė, kai vokiečių automatas paguldė amžinai. Tuomet ir aš supratau, kad nėra galimybės pasprukti. Įlindau atgal į bunkerį ir laukiau, kas bus toliau.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

KOPLYTSTULPIS JUOZUI VILKUTAIČIUI

Prienų krašto muziejaus direktorė Aleknavičienė praneša, kad, minint rašytojo, „Amerika pirtyje“ autoriaus Juozo Vilkutaičio 125-tas metines, skulptūrų parke bus pastatytas ir pašventintas jo atminimui koplytstulpis. Clevelande gyvenančių rašytojo vaikų, ypač dukters dailininkės Birutės Gedvilienės, pastangomis buvo atstatyta autorystės teisė tėvui Juozui Vilkutaičiui. Sovietmečiu autorystės teisė buvo perleista auto-

riaus broliui Antanui Vilkutaičiui, o Juozas buvo šmeižiamas, nes pasitraukė į Vakarų. Clevelande gyvena rašytojo dukros: Gedvilienė, Civinskiėnė, Ambraziėnė, Mikoliūnienė ir sūnus Vytautas Vilkutaitis.

IŠKILMINGAI PALAIDOTI KOMP. A. MIKULSKIO PALAIKAI

Ona Mikulskienė grįžo iš Vilniaus. Ten, Rasų kapinėse, iškilmingai perlaidojo dirigento kompozitoriaus Alfonso Mikulskio palaikus. Ji dalyvavo ir Pasaulio lietuvių Dainų šventėje. Liepos 31 d. gausiai susirin-

kusiems bičiuliams ir buvusiems čiurolioniečiams parodė vaizduojant iš Vilniaus TV programos „Panorama“.

IŠSPAUDINTA HENRIKO STASO KNYGA

Clevelandiečio Henriko Staso knyga „Kelionių vėnas“ išspausdinta „Spindulio“ leidykloje Vilniuje. Joje aprašytos Stefanijos ir Henriko Stasų kelionės po įvairius kraštus. Spalvotos iliustracijos, tiražas 3,000. Netrukus šią knygą bus galima gauti Dievo Motinos parapijos knygyne.

A.A. KUN. B. BARTIS

1961 m. liepos 31 d., eidamas 51-sius metus, nuo širdies priepuolio staiga mirė kun. Bernardas J. Bartis. Jis išbuvo arti 4 metų Clevelando Šv. Jurgio

parapijos klebonu. Jis įtaisė naujas šviesas bažnyčioje ir daug dirbo klebonijos sode įrengiant Marijos šventovę. Ši šventovė yra dedikuota jo atminimui. Parapija praėjusį savaitgalį meldėsi už kun. B. Bartį ir visus jos mirusius kunigus.

VIEŠNAGĖ LIETUVIŲ KLUBO NARIAMS

Rugpjūčio 27-28 d. Lietuvių klubo nariams ir jų šeimoms bus viešnagė – „Open House“, su vaišėmis ir šokiais, vietoje gegužinės užmiestyje.

T. G.

MISCELLANEOUS

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas priimanomais kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J. M.

WORCESTER, MA

A.A. ANTANAS BUŠMANAS

A. a. Antanas Bušmanas, 94 metų amžiaus, liepos 17 d. mirė Memorial ligoninėje. Liepos 19 d., po gedulingų šv. Mišių, kurias aukėjo klebonas kun. V. Parulis, MIC, iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios buvo nuleistas į Notre Dame kapinių mauzoliejų.

Gimė Lietuvoje. 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Worcester, MA. Prieš daugelį metų mirė velionio žmona. Dirbo mašinistu Leland-Gifford darbovietėje. Priklausė Šv. Kazimiero parapijai, Lietuvių Labdaros draugijai, Lietuvių Socialiniam klubui apie kurį tolimoje praeityje kartais parašydavo straipsnelį į „Draugą“. Aukėjo lietuviškiems reikalams.

Nulūdę Lietuvoje liko sūnus Leonas Bušmanas, duktė Pranė Karkauskienė su šeimomis ir kiti giminės. Išėkis, mielas Antanai, Viešpaties ramybėje, toli nuo brangios Tėvynės Lietuvos, bet svetingoje Amerikos žemelėje.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

„Grandineles“ išteigėjas ir buv. Čiurolionio L.T.M. ansamblio šokėjas Liūdo Sagis 75 metų sukaktį švenčiant. Iš k. sėdi — O. Zygiene, Liūdas ir Aleksandra Sagiai. Stovi — A. Gedrys, Romas ir Nijolė Kasubos ir I. Gedrienė.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestiuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(912) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

HELP WANTED

Siūlo darbą jaunam vyrui Floridoje. Anglų kalba nebūtina.

Tel. 904-439-0398

Ieškoma moteris prižiūrėti vyr. amžiaus ligonį Chicagoje. Tel. 312-767-9866. Reikia truputį mokėti angliškai.

JOBS AVAILABLE!
Housekeepers, companions.
Good pay.
Call: **Chapov Agency**
708-803-6439

FOR SALE
very clean, well kept home on park-like acre in quiet location just southeast of Lemont. 3 bedrooms, 2 1/2 baths, family room. \$289,900.

BAIRD & WARNER
(708) 323-1855

FOR SALE

Parduodamas šviežias, grynas bičių medus. Pristatau Chicago. Galima gauti ir Lemonte po pamaldų. Skambinti bitininkui **Kaziuui Laukaičiui** 708-323-5326.

American
Hospital Association's
1994
Great Comebacks Winner

GET FREE
SAMPLES OF
YOUR NEW
NEIGHBORHOOD
HOSPITAL

THE HOLY CROSS HEALTH FAIR

Saturday, August 6
10 a.m. - 4 p.m.

2701 W. 68th Street (at California)
Call 471-8600 for More Information

Pasimokykite geriau prižiūrėti savo ir savo šeimos sveikatą. Atsilankykite Šv. Kryžiaus ligoninės SVEIKATOS MUGĖJE (FREE HEALTH CARE). Čia galėsite veltui pasitikrinti sveikatą, išklausti paskaitų apie sveikatą, susipažinti su įvairiais ligoninės atnaujinimo planais, su vaikų

užsiėmimais, o taip pat paragauti sveikų užkandžių.

Specialus susirinkimas įvyks 10:30 val. ryto. Jo metu apylinkės gyventojai bus supažindinti su Šv. Kryžiaus ligoninės ateities planais—„Mes Skelbiame Ateitį!“ Atvykite! Mes čia pat—jūsų apylinkėje.

VELTUI	VELTUI	VELTUI	VELTUI
SVEIKATOS PATIKRINIMAS	30 MIN. PASKAITOS APIE SVEIKATĄ	UŽSIĖMIMAI VAIKAMS	LIGONINĖS APŽIŪRĖJIMAS
• Kraujo spaudimas • Cholesterolis (pavalgius) • Klausas • Regėjimas/glaukoma • Švinas • Skiepai veltui	• Širdies ligos 10 v.r. • Sveika mityba ir sportas suaugusiems 11 v.r. • Sveika mityba ir sportas vaikams 12 v.r. • Nėščių moterų priežiūra 1 p.p. • Pirma pagalba vasaros metu 2 p.p.	• Susitikimas su „Jason Red Power Ranger“ • „Identichild“ programa vaikų apsaugai. • Pažink savo sveikatą: žvilgsnis pro mikroskopą; gipsavimas; koks yra sveikas maistas. • McGruff the Crime Dog • Klounai, veidelių išdažymas. • Pasivažinėjimas su ambulanšu	• Reabilitacija • Kardiologija • Radiologija • Kardiologijos laboratorija • Laboratorija • Be to, jūs daugiau sužinosite apie mūsų puikius gydytojus ir Šv. Kryžiaus ligoninės paslaugas.

Skambinkite tel.: 471-8600 ir užsiregistruokite Sveikatos Mugei. Nepamirškite aplankyti mūsų informacijos stalus: ten daugiau sužinosite apie svei-

katos priežiūros programas ir įvairias paslaugas. Pasitikėkite Šv. Kryžiaus ligonine—ji suteikia geriausią sveikatos priežiūrą.

HOLY CROSS
HOSPITAL

HOLY CROSS HOSPITAL IS SPONSORED BY THE SISTERS OF ST. CASIMIR

LAIŠKAI

APIE NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTES

Keletas pastabų dėl laiško redakcijai „Nereikėtų rodyti per didelio dėkingumo“ („Draugas“, 1994.07.15., Valė Remienė), kurio autorė labai „nustebino“ redaktorės Danutės Bindokienės straipsnis „Šveskime ir dar vieną Nepriklausomybės šventę“ („Draugas“, 1994.07.02). Jame redaktorė siūlo švesti ir Amerikos Nepriklausomybės šventę — liepos ketvirtąją. V. Remienė ypač piktina D. Bindokienės spėjimas apie Europos ir kitas tautas: „Idomu, ar jos neskubėtų keistis vietomis su 'be istorijos' Amerika?“. Anot V. Remienės, jokia kultūringa tauta nenorėtų keistis „su dar nelabai kultūringu kraštu, varginančiu savo klimatu, nusi-kaltimų gausumu ir kt.“. Toliau autorė porina, kad „amerikietiška demokratija prives Ameriką prie budgnės krašto“, kad savo istorija Amerika „negali pasididžiuoti“ ir t.t. Atrodo, kad laiško autorė Amerikoj neranda nieko gero — net ir „varginantis klimatas“ užkliuvo! Kokia laiminga Amerika, kad laiško rašytoja buvo „priversta“ čia atbėgti, kartu, žinoma, atsiveždama ir aukštą Europos kultūrą iš „nelabai kultūringa“ krašto! Jei, anot autorės, „širdies mums niekas neparodė“, tai dar nereikia, kad ir mes turime atsiliepti tuo pačiu. Kraštui, kuris mus laisvėje priglaudė, priklausio pagarba ir padėka. Tikras, nemeluotas, neperdėtas dėkingumas taip pat yra aukštos kultūros pažymys. Nebūkim tokie šykštūs. Argi šventimas didžiausios Amerikos tautinės šventės sumenkins ir taip jau per daug išpuktus lietuvišką „unara“, sutrups „lietuvišką orumą“ ir mus nulietuvins?

Jei laiško rašytoja baiminasi, kad „amerikietiška demokratija prives Ameriką prie budgnės“, siūlau jai bėgti (nevertiamai!) į naująją Lietuvą, „demokratiją“ kuri jau ne tik priversta prie budgnės, bet ir virš jos pakibus. Ten ji ras ir geras prieglaudas, ir puikią ligoninę, ir šiltus lietuvių namus, ir pagaliau... gaivinanti klimata — visa, ko ji trokšta.

Bravo redaktorei Danutei Bindokienei už puikų straipsnį. Jos siūlymas teisingas, įsidėmėtinis ir įgyvendintinas.

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

SVARBU IŠ KLAIDŲ MOKYTIS

Man labai patiko J. Sajausko nuosaukių pareiktos mintys, laišku skyrė, liepos 29 d. „Draugo“ laidoje. Ačiū jam, kad labai teisingai iškėlė mintis, kurios padėtų PLB šį painų ir labai visiems skaudų klausimą užbaigti. Jeigu PLB tai norėtų padaryti. J. Sajauskas netiesiogiai man primena mūsų valdžios sistemą, pagal kurią teisiams (apkaltinti) net Amerikos prezidentai, arba atleidžiami iš darbo aukšti pareigūnai už netinkamą savo darbo atlikimą. G. Gal atėjo laikas ir mūsų veikėjams būti atsakingiems už savo darbus, bet jie tai padarys tik tada, kai be keršto ir pavtydo, krikščioniško šviesos lietuvių visuomenė to iš jų pareikalaus. Taip gerb. J. Sajauskai, ir Kristus išvarė iš šventyklos spekuliantus bei prekyautojus. O kaip yra su redakcija? Lauksime žinių.

Aš manau, kad neteisinga kelti prie kryžiaus tikrai PLB pirmininko, o surasti tikrus kaltininkus ir atitaisyti padarytą klaidą. Pvz., Garbės teismas, arba sudaryta neutrali komisija, patikrina susirinkimų

protokolus, apklausinėja sprendimų dalyvius. Kai mes žinome, kas atsitiko, gal išvengsime ateities klaidų. Sakoma, jokia klaida nėra per didelė, jeigu ji mūsų gyvenime paskutinė ir iš jos ko nors išmoks-tame. Jeigu ir tektų kuriam PLB valdybos nariui viešai atsiprašyti, tai tik duotų pavyzdį tiems, iš kurių mes reikalau-jame atsiprašymų.

Dana Čipkienė
Cleveland, OH

PADĖKA UŽ PAAIŠKINIMĄ

Perskaičius Pr. Jogos laišką balandžio 15 d. laidoje, atrodė, kad JAV LB Krašto valdžia yra atsakinga dėl Ekonominio reikalų tarybos testinimo nesusi-pratimų. Gegužės 24 laidoje („Draugas“, nr. 100) Algimantas Gečys tikroviškai paaiškino nesupratimo priežastis. Esu jam dėkingas.

Ivertinant JAV LB tarybos prezidiumo įvairiais bendruomeniškais darbais perkrautas salygą, nei Ekonominio reikalų tarybos, nei prezidiumo nereikia paleisti, bet vengti klaidų, pagal galimybes jas ištaisant. JAV LB tarybos prezidiumo plačios apimties dar-bas, atrodo, per sunkus. Tačiau A. Gečio stiprus pasisakymas pabrėžia atsakomybės reikšmę bendrame darbe.

Kaip ne kartą anksčiau, ir šiuo atveju, Visuomeninių reikalų tarybos pirmininko atsa-kinga pagalba yra vertinga.

Antanas Vališkis
Barrington, RI

GENOCIDĄ VYKDĖ IR LENKIJA

Kai jau net dabartinis Lie-tuvos Seimas pasmerkė lenkų „Armijos Krajovos“ terori-zavimą ir žudymą lietuvių Vil-nijoje 1944 m., kodėl beveik nie-kur spaudoje nėra užuominos, kad be nacių ir sovietų genocido „Lietuvos kovų ir kančių isto-rijos“ 16-oje tomų turėtų at-sirasti vietos ir lenkų per 20 metų vykdytų Vilnijos lietu-viams represijų bei genocido dokumentinei medžiagai?

Gal tai Lietuvos dabartinei valdžiai, pataikaujančiai „bro-liškai“ Lenkijai, būtų nelabai patogų, bet istorikams tai tiesiog būtina, neatidėliotina pareiga, ypač kol dar tebėra gyvųjų tarpe to genocido liu-dininkų, netgi aukų.

Grazutė Šlapelytė-Sirutienė
Santa Monica, CA

SVEIKINKIME „DRAUGĄ“

Liepos mėnesį „Draugas“ šventė 85-tą savo gyvavimo sukaktį. Tai vienintelis dien-raštis lietuvių kalba už Lietuvos ribų. Ta proga „Draugas“ susi-laukė sveikinimų. Buvo malonu juos skaityti. Būtų labai gražu, kad organizacijos, klubai, lie-tuvių telkiniai, profesionalai ir pavieniai asmenys atsiųstų savo sveikinimus ir pridėtų auką. Tuos sveikinimus visi prenu-meratoriai skaitys, bus gera reklama, o „Draugui“ parama. Visos aukos bus specialiai paminėtos, o aukotojams nuošir-džiai padėkota. Sveikinimai turėtų tęstis kasdien iki šių metų galo.

Vaclovas Momkus
Chicago, IL

DĖKINGAS „DRAUGUI“

Vakar gavau „Draugo“ liepos 23 d. numerį. Su dideliu susido-mėjimu skaičiau ilgą A. Eidin-to straipsnį, aprašantį, taip sa-kant, „kitą pusę“ viso to didelio triukšmo dėl „Kovų ir kančių isto-rijos“ pirmojo tomo. Esu labai dėkingas „Draugui“ už to straipsnio spausdinimą. Tik ži-nodami „abi puses“, galime su-sidaryti tikresnį bendrą vaizdą.

Tony Šlapikas
Chesapeake, VI

BE KALTĖS KALTI

1947 metų gegužės 3 d. Kuršė-nų rajone, kovodami su enkave-distais, žuvo keli narsūs Tėvynės gynėjai. Tarp jų buvo ir vienas iš Šiaulių apygardos partizanų būrių vadų Jonas Klemaitis, buvęs Lietuvos ka-riuomenės puskarininkis. Tę pačių metų gruodžio mėnesį Klemaitis našle su šešiais vaikais ir sena motina gy-vulinių vagonų ešelonu ištrėmė į Sibirą.

Sovietmečiu Klemaitių šeima net svajoti negalėjo apie grįžimą į Lietuvą. Pirmiausia jie nebūtų turėję kur apsigyventi išėjus iš žemės ūkio stoties, o, kaip „bandito“ šeimos, jų nebūtų Lietuvoje priėmę. 1990 m. Vilniuje atvėrė duris vidurinė mokykla „Lietuvių namai“, skirta už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuvių vaikams. Partizanų sūnus Jonas Klemaitis tuoj pat atvežė į šią mokyklą vienuo-likos metų sūnų Romą. Siemet berniukas jau dalyvavo Pasau-lio lietuvių dainų šventėje. Jo tėvas atvažiavo parsivežti sū-naus atostogų ir tuo pačiu pasižiūrėti dainų šventės. Prieš du metus jis Lietuvoje buvo gavęs laikiną Lietuvos Respubli-kos piliečio pažymėjimą, dabar tikėjosi gauti pasą.

Liepos 7 d. Klemaitis atvyko iš Tomsko į Maskvą ir nuėjo į Lietuvos ambasadą vizos. Prie ambasados buvo didžiulė laukiančiųjų eilė. Klemaitis, parodysiu policininkui visus dokumentus, tarp jų ir reabili-tacijos pažymėjimą (ispūdingą aštuonių asmenų sąrašą), net neįleido į ambasadą. Bandė aiš-kinti policininkui, jog yra trem-tinys ir važiuoja parsivežti sūnaus iš „Lietuvių namų“ atostogų, bet jam buvo atšaukta „Stokis eilėn. Kiti laukia jau daugiau kaip savaitę“.

Tuo metu Jonui prieš akis iškilo pastaraisiais metais vis dažniau iš atminties įkyriai prasiveržiantis epizodas, kaip jis, anuomet šešerių metų ber-niukas, su neščia motina vyk-davo „pasikalbėti“ su aukšto rango enkavedistu. Motina pakeliui primygtinai kartodavo Jonui, „Tik neprisitari, kad kartais naktimis pas mus ateina tėvas“. Tik po daugelio metų Jo-nas iš mamos sužinojo, jog tas enkavedistas norėdavo iš mamos išgauti prisipažinimą, kas būsimą kūdikio tėvas. Stengdamasi nukreipti kankin-tojo dėmesį nuo vyro, ši narsi moteris kovo 11 d. gimusios mergaitės gimimo liudijime įrašė tėvavardį „Vasilijaus“. Po pusantro mėnesio išniekintas partizano Klemaitio lavonas gulėjo miestelio aikštėje, o gruodžio mėnesį visa šeima už-kaltame vagonė pradėjo savo tremties epopėją.

Neįsileistas į Lietuvos amba-sadą, tremtinys Jonas Klemai-tis akimirka svarstė, ar jam iš viso verta veržtis į Lietuvą, jau buvo benusprenžias pagyven-

DAR PER ANKSTI

Ambasadorius Alfonsas Eidin-tas liepos 21 „Drauge“ pagei-dauja „gerbiama skaitytojų nuomonė“ apie jo sumanytą steigti Lietuvos Kultūros insti-tutą, kuris būtų drauge valdo-mas Lietuvos vyriausybės ir iš-eivijos. Pateikiu vieno skaityto-jo nuomonę — savąją.

Mums dar per anksti būti su-valstybintais, nepaisant, kuri partija valdytų Lietuvą, kas vyksta Lietuvoje. Reikėtų spir-tis galimai (per kultūrą) išei-vijos „privatizacijai“ LDDP no-menklatūros rėmuose. Išėivijos kultūra, kad ir be sponsorų, ne-buvo nususi. Išsilaikys ir to-liau. Ir išėivijai, ir Lietuvai bus geriau, jei tauta girdės iš užsienio lietuvių balsą, o ne vyriausybės idėjų aidą.

Vilius Braženas
Bonita Springs, FL

ti keletą dienų pas pažįstamus, paskui, pasibaigus dainų šven-tei Lietuvoje, pasitikti Maskvoje ir su iš Lietuvos grįžtančiu sūnumi važiuoti į Tomską.

Bet nuėjo pabandyti laimės į konsulatą. Vestibiulyje jį su-stabdė valytoja, paklaususi: „Po kakomu voprosu?“ (Kokiu reikalu?) Tada Klemaitis kreipėsi į budintį, kuri kalbėjo lietuviškai. Malonus moters bendravimo tonas ištrėpė besi-tvenkiantį apmaudą. Tremtinys parodė visus dokumentus ir pažymėjimus. Malonioji budin-ti tuoj paskambino į ambasadą ir užtarė Joną. Taip jam atsi-to-vė ambasados durys. Ten tremtinys vėl parodė visus dokumentus. Paaiškėjo, jog laikinasis Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimas nebegalio-ja. Per tris valandas buvo išrašyta viza. Bet beveik penkis dešimtmečius „bandito“ sūnaus atostogų ir tuo pačiu pasiziūrėti dainų šventės. Prieš du metus jis Lietuvoje buvo gavęs laikiną Lietuvos Respubli-kos piliečio pažymėjimą, dabar tikėjosi gauti pasą.

Tuo dar nesibaigė liūdni kelio-nės į Lietuvą nuotykių. Mat, Tomskas negalima nusipirkti bilieto iki Vilniaus. Maskvos stoties kasoje bilietų nebuvo. Prie Vilniaus traukinio iš „uždarbiaujančios“ lietuviškos paglostė Jono širdį, kad Lietu-vo ambasados įsiskaidinimą, ak-laui laikantis „įstatymo raidės“, nuplovė šiuo metu Lietuvoje viešėjęs šių eilučių autorės dė-dė Antanas iš Čikagos, su kau-pu gražines tremtinių ambasados išluptus ir už bilietą į Vilnių primokėtus pinigus.

Bet kaip tokias, kaip Jonas, mūsų laisvės gynėjų sūnus pri-vertsti patikėti Lietuvos gerano-riskumu jų atžvilgiu? Rusijoje visų tautybių tremtiniai turi „politinių persekiojimų aukos“ pažymėjimus. Šie žmonės visoje Rusijoje nemokamai važinėja miesto transportu, moka tik pu-sę nuomos ir buitinių paslaugų

atvežant sūnų rugsėjo mėnesį į mokyklą, dar galios metinė viza.

Kaip galvoti šiam tremtiniui apie išsvajotą grįžimą į Lietuvą? Jį iršė į eilę butui gauti Vilniuje, kaip ir jo jauniausios sesers šeimą, kurios dukrelė rudenį eis į ketvirtą vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ klasę. Kiti trys broliai ir sesuo, Kara-gandos lagerių kankinė, vargu ar turės ryžto belstis į Lietuvos duris.

Vienintelė paguoda Jonui, kad neišsipildė okupanto svajo-nė-priversti pamiršti iš Lietuvos išplėstus tremtinius savo gimtąją kalbą, iš kur atėję. Taip norėtųsi palaikyti tremtinio optimizmą, kad žemaitis neprav-žės, kad jis iki persikėlimo į Lietuvą Sibire augins kiaules, laikys dvi karves, užteks pinigų atvežti į Lietuvą bei parsivežti atostogų sūnų. Nors jaučia, kad žadėtieji butai Lietuvoje bus pastatyti dar negreitai.

Ačiū Vytauto Landsbergio įsteigiam Tremtinių grįžimo fondui, kuris iki šiol finansuo-davo dalį tremtinukų kelionės išlaidų per atostogas. Maloniai paglostė Jono širdį, kad Lietu-vo ambasados įsiskaidinimą, ak-laui laikantis „įstatymo raidės“, nuplovė šiuo metu Lietuvoje viešėjęs šių eilučių autorės dė-dė Antanas iš Čikagos, su kau-pu gražines tremtinių ambasados išluptus ir už bilietą į Vilnių primokėtus pinigus.

Bet kaip tokias, kaip Jonas, mūsų laisvės gynėjų sūnus pri-vertsti patikėti Lietuvos gerano-riskumu jų atžvilgiu? Rusijoje visų tautybių tremtiniai turi „politinių persekiojimų aukos“ pažymėjimus. Šie žmonės visoje Rusijoje nemokamai važinėja miesto transportu, moka tik pu-sę nuomos ir buitinių paslaugų

• Minnesota 1858 m. gegužės 11 d. tapo 32-ąja Amerikos vals-tija.

• Kur lengviausia pašniukš-tinėti po svetimus laisvus? „Drauge“.

DRAUGAS, penktadienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 5 d.

5

kainos. O Lietuvoje buvęs politinis kalnys ar tremtinys gauna daug mažesnę pensiją, negu ji kadaise tardęs tardy-tojas ar į Sibirą trėmęs stribas. Belieka tik viltis, kad Lietuvos valdžia atsitokės ir vis dėlto su-teiks žmoniškesnes sąlygas su-grįžti į gimtąją lizdą iškentu-siems Azijos stepių karšči, spi-ginantį Sibiro speigą, vergišką darbą šachtose.

Irena Tumavičiūtė
Buvusi Sibiro tremtinė

A.†A. MARIJA TALLAT-KELPŠAITĖ VEINŠREIDERIENĖ

Gyveno Glen Ellyn, IL, anksčiau Minnesotoje.
Mirė 1994 m. rugpjūčio 3 d., 10:20 val. ryto, sulaukusi 84 metų.

Gimė Latvijoje, Liepojos mieste. Amerikoje išgyveno 44 m. Nuliūdė liko: sūnus Otto, marti Pat, anūakai — Martin ir Erica; duklė Regina Albrecht, žentas Vilius, anūakai — Rūta, Meta ir Vilius; mirusio sūnaus žmona Aldona ir anūkė Lin-da; šeši proanūakai ir kiti giminės.

Velionė buvo motina a.a. Edvardo ir močiutė a.a. Lenos bei a.a. Lisos.

Priklausė Lietuvių Ev. Liuteronų bažnyčiai.
Velionė pašarvota penktadienį, rugpjūčio 5 d. nuo 3 iki 9 v.v. S. C. Lack ir Sūnūs laidojimo namuose, 9236 Roberts Rd., Hickory Hills, IL. Budėtuves rugpjūčio 5 d. 7 val. vakaro laidojimo namuose.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, rugpjūčio 6 d. Po religinių apeigų 11 val. ryto laidojimo namuose, velionė bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuovėse.

Nuliūdė sūnus, duklė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 708-430-5700.

A.†A. BRONEI VESELKIENEI

mirus, JONĄ VESELKĄ, netekusį mylimos žmonos Bronikės ir pasilikusį giliame liūdesyje, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

G. A. Makarai

The Double Feature

CD

Atidarykite 3 metų terminuotą indėlį (certifikatą) ir gausite DVIGUBĄ NAUDĄ! Kai nuosimčiai kils, galėsite padaryti vienkartinį savo sąskaitos pakeitimą ant aukštesnio nuosimčio ir, jei norėsite, galėsite pridėti į šią sąskaitą pinigų, nepakeičiant sąskaitos termino. DVIGUBA NAUDA gaunama Standard Federal Banke! Kreipkitės dabar, skambindami **1-800-SFB-2651** ir sužinosite daugiau apie DVIGUBOS NAUDOS CD!

Standard Federal Bank
for savings

DĖMESIO!
Mažiausias įnašas — \$250. Šis pasiūlymas gali būti pakeistas be pranešimo. Pinigus išimant prieš terminui baigiantis — atitinkama pabauda.

Chicago, Brighton Park (312) 847-1140 • Garfield Ridge (312) 787-5200 • Brighton Park (312) 523-1083 • Downers Grove (708) 963-1140
Evergreen Park (708) 636-6000 • Hickory Hills, Roberts Road (708) 598-5050 • Hill Creek (708) 599-1977 • Lombard (708) 627-1140
Oak Lawn, Cicero Ave. (708) 424-3300 • Pulaski Road (708) 424-5910 • Orland Park (708) 349-9844 • Palos Heights (708) 371-4400 • Willowbrook (708) 325-6610

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ renginių komitetas reiškia nuoširdžią padėką Baltic kėpyklos savininkams Algiiui ir Vytui Ankams už duoną, pyragus ir kitus maisto produktus, paaukutus „Draugo“ gegužinei, įvykusiai liepos 31 d.

x Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje rugpjūčio 21 d., 12 val. d. šv. Mišias aukos kun. Antanas Saulaitis, SJ, o muzikas Vytautas Gutauskas gros vargonais. Po pamaldų, 1:30 val. p.p. Lietuvių klubo rengiama gegužinė įvyks Stankūnų restorano sodelyje. Į šią tradicinę vasaros šventę suvažiuoja tėvynainiai iš trijų kaimyninių valstijų: Indiano, Illinois ir Michigano. Pelnas skiriamas spaudai paremti.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija ruošia linksmą pobūvį-gegužinę ši sekmadienį, rugpjūčio 7 d., Marquette parke, prie 711 ir California Ave. Pradžią 11 val. r. Bus skanių patiekalų, gaivinančių gerimų ir visokių idomųjų, grojančių smagiai muzikai. Kviečiame ne tik apylinkių, bet ir tolimųjų vietovių tautiečiai.

Kardinolas Joseph Bernardin, kartu su vyskupais, aukos šv. Mišias sekmadienį, rugpjūčio 7 d., 2:30 val. p.p. Grant Parke, kai bus švenčiama Čikagos arkivyskupijos 150 metų sukaktis. Visi tikintieji maloniai kviečiami dalyvauti šiose įspūdingose iškilmėse.

1993/94 mokslo metų abiturientai, Audrius Čarauškas ir Rasa Gierštikaitė, Čikagos lit. mokyklos baigimo proga iškilmėse prie paminklo Jaunimo centro sodelyje, kur Rasa tarė atsisveikinimo žodį.

x Ramunė Mikaločiūtė, 16 metų, norėtų susirašinėti su JAV lietuvių jaunimu. Galima jai rašyti ir angliškai: R. Mikaločiūtė, Medvalakio 5-32, Palanga 5720, Lithuania.

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirbą su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

Racine Bakery savininkai Gediminas ir Birutė Jodvaliai „Draugo“ gegužinei, įvykusiai liepos 31 d., paaukojo duonos ir pyragų, kuriais taip maloniai vaišinosi gegužinės svečiai. „Draugo“ renginių komitetas jiems yra labai dėkingas.

Kun. Juozas Juozėvičius, kuris jau metus gyvenęs prie-glaudoje, rugpjūčio 4 d. išvyksta į Kupiškį nuolatiniams apsi-gyvenimui pas savo seserį. Jį Lietuvon palydi prof. dr. Jonas Račkauskas ir dr. Ramunė Račkauskienė, kurie grįš į Čikagą rugpjūčio 15 d.

„Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelio nuotraukoje, išspausdintoje rugpjūčio 3 d. laidoje, yra klaida. Pirmoje eilėje sėdinčios moters pavardė yra ne Daugėlienė, bet Irena Draugėlienė. Atsiprašome.

Marija Ambrozaitienė, Chesterton, IN, grąžindama laimėjimo bilietų šakneles, atsiuntė 90 dol. auką „Draugui“ paremti. Nuoširdžiai dėkojame!

Mary Gendrolas, Spring Hill, FL, atsiųsdama „Draugo“ laimėjimo bilietų šakneles, pridėjo 90 dol. auką. Esame labai laimingi, kad vis atsiranda skaitytojų, suprantančių, kaip sunku lietuviškam dienraščiui išsiversti, kai kasdieninės išlaidos nuolat didėja, o skaitytojų būriai – mažėja. Tariaime šiai floridietei skaitytojai nuoširdų aciu!

PADĖKIME KAUPTI UŽSIENIO LIETUVIŲ ŠVIETIMO ARCHYVĄ

Niekas tikriausiai negalės paneigti, kad lietuvių išlaikyti užsienyje padėjo ir padeda įvairios, švietimu besirūpinančios organizacijos ir liuanistinės mokyklos, kurių gyvavimo 45-metį minime šiais metais. Jos ugde ir tebeugdo jaunimo meilę tėvų gimtinei, kalbai, tradicijoms ir papročiams, ryžtą aktyviai dalyvauti Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę palaikančiuose darbuose.

Tai matyti ir iš Pasaulio lietuvių archyve esančios negausios ir dar nesukataloguotos, bet Lietuvos kultūros ir švietimo istorijai itin reikšmingos medžiagos. Vertingų, bet daug kam dar nežinomų, duomenų apie lietuvių tremtinių vargą mokyklą yra ir Vokietijos DP stovyklų archyve, esančiame PLA dalimi.

Dr. Kęstutis Peckus.

Su šiais ir kitais Pasaulio lietuvių archyve esančiais dokumentais prieš pusmetį susipažino Vilniaus Pedagoginio universiteto dėstytojas dr. Kęstutis Peckus. Jis tada rinko medžiagą habilitaciniam darbiui, kurio vadovu ir moksliniu konsultantu yra Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas. Tada ir

Kazys Varnelis, Stockbridge, MA, kartu su grąžinamomis laimėjimo bilietų šaknelėmis, paremė savo dienraštį 100 dol. auka. Širdingas aciu už paramą „Draugui“.

Dr. Petras V. ir Daiva Kisieliai, Downers Grove, IL, grąžindami laimėjimo bilietų šakneles, kartu atsiuntė dar ir 100 dol. auką. Už jų dosnumą tariame nuoširdų aciu.

LFK „Lituanica“ metinis futbolo turnyras ir gegužinė vyks šeštadienį, rugpjūčio 13 d., Lemonte, aikštėje prie Lietuvių centr. Pradžią 1:30 v. p.p. Turnyre žaibo sistema rungsis 8 komandos – 4 vyrų ir 4 veteranų. Rungtynės vyks tarp „Lituanica-Liths“, „Maroons“, „Sparta“ ir iš Missouri atvykstančių vyrų ir veteranų komandų. Visi kviečiami pasižiūrėti įdomių rungtynių, pabendrauti su sportininkais ir pasivaikinti Laimos Glavinskienės ir tiki ninkių, u paruoštomis vaisėmis.

Lietuvių Opera kitų metų sezonui pasirinko Bizet trijų veiksmų operą „Perlių žvejai“, kurios spektaklis bus ateinanti pavasarį Morton mokyklos auditorijoje. Buvo norėta statyti kurią lietuvių kompozitoriaus operą, kaip buvo Klovos „Pile-nai“, bet dukart iš eilės statyti lietuvišką operą neįmanoma dėl išlaidų, tad sąlygos vertė pasirinkti Bizet operą. Tačiau po šios operos vėl ruošiamasi pastatyti lietuvių kompozitoriaus sukurta operą.

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

kilo sumanymas papildyti ir sutvarkyti švietimo archyvą, paraginti visus užsienio lietuvius prisidėti prie šio darbo.

Į talką tvarkant švietimo archyvą bei toliau tęsti savo mokslinius tyrimėjimus pusmečiui vėl iš Vilniaus atvyko dr. Peckus, kurio kelionę ir išlaikymą finansškai parėmė LTSC.

Pirmasis į LTSC kvietimą padėti kaupti medžiagą apie užsienio lietuvių švietimą atsiliepė J. Kavaliūnas, kuris perdavė švietimo archyvui vertingų dokumentų apie dvi pirmąsias lietuvių mokytojų studijų savaites Dainavoje. Tris dešis vertingų knygų, vadovėlių, dokumentų atvežė Birutė Vindašienė. Jose yra JAV LB Švietimo tarybos 1977-79 m. protokolai, aplinkraščiai, K. Donelaičio liuanistinės mokyklos išleisti vadovėliai, pratimai, biuleteniai, metraščiai ir kiti neįkainojamos vertės dokumentai.

Vertingos medžiagos švietimo archyvui žada atiduoti rašytoja ir žurnalistė Aurelija Balašaitienė, buvusi Clevelando Vysk. M. Valanciaus liuanistinės mokyklos direktorė, ir buvęs Čikagos Aukštesniosios liuanistinės mokyklos direktorius Juozas Masilionis.

Prisidėti prie šio darbo buvo paraginti ir 28-osios liuanistinių studijų savaitės Dainavoje dalyviai. Joje, JAV LB Švietimo tarybos pirmininkės Reginos Kučienės pakviestas, dalyvavo ir paskaitą skaitė dr. K. Peckus. R. Kučienė taip pat pažadėjo švietimo archyvui perduoti jos vadovaujamos tarybos dokumentus.

Taigi švietimo archyvas jau tvarkomas, renkami, kaupiami ir tvarkomi dokumentai, parodantys liuanistinių mokyklų ir užsienio lietuvių švietimo nueitą prasmingą kelią. LTSC pirmininkas prof. dr. J. Račkauskas, dr. K. Peckus ir jų talkininkai iki šių metų pabaigos yra pasiryžę sukaupti kiek galima gausų ir vertingą švietimo archyvą. Jie prašo visų kraštų buvusių ir dabartinių liuanistinių mokyklų vedėjų (direktorių), mokytojų, JAV LB Švietimo tarybos, Mokytojų sąjungos narių, vadovėlių bei mokymo priemonių autorių, mokinių ir tėvų nuoširdžios paramos – atiduokite švietimo archyvui tą, kas, jūsų nuomone, turi išliekiančią vertę ateinančioms kartoms.

Dokumentus švietimo archyvu priima LTSC (Lithuanian Research and Studies Center, 5600 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636-1039). Informacijai tel. 312-434-4545. Nuoširdžiai tikimės visų užsienio lietuvių neabejingų liuanistiniam švietimui, pagalbos.

LTSC Inf.

Pasaulio lietuvių centro administratorius Romas Kronas ir Dana Barienė padovanoja vienai „Lietuvos Vaikų vilties“ globojamai mergaitei centro marškinėlius.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

Etninių muziejų parodėlėje, surengtoje Illinois gubernatoriaus Jim Edgar įstaigos etniniam reikalams pastangomis, prie lietuviškų eksponatų stalo. Iš kairės: Dana Gylėnė, Romas Kronas ir gubernatoriaus dukte Elizabeth Edgar.

Nuotr. Indrės Tijiūnelienės

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Eglutė“, 1994 m. birželis.

Laikraštėlių užsienio lietuvių kams leidžia ir administruoja JAV LB Švietimo taryba, 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL, 60441. Redaguoja Nijolė Naušėdienė, spausdina „Draugo“ spaustuve, prieš tai kompiuteriu paruošiant Jonui Bogutai. Gera vartoti žurnaluką ir skaityti apie mamytę, žiogs, skruzdėlytes, kvapų medutį, net apie Joną Krikštytoją ir papročius žiedą, net apie tėtį... Reikia pasveikinti redakciją, kad nepasidavę pagundai ir birželinį numerį nepavertė „Baisių birželio dienų“ paminėjimu. Tai labai skaudu mūsų tautos istorijos dalis, kurios neturi užmiršti nei dabartinės, nei būsimosios kartos, bet palikime vaikams bent kiek pasidžiaugti nerūpestinga vaikyste – ji ir taip greitai nuskrenda, kaip vasaros peteliškė.

• Lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ biuletenis, 1994 m. Nr. 1(217). Biuletenis apima filatelią, numizmatiką, istorinę liuanistiką ir kitas, rinkėjui artimas sritis. Biuletenio administratorius – Kazys Rožanskas, 3450 W. 62nd St., Chicago, IL 60629, o Lietuvių filatelistų draugijos pirm. – Jonas Variakojis. Ši biuletenio numeris spaudai paruošė L. Kairys, K. Martinkutė, J. Variakojis ir E. Jasiūnas. Leidinys 40 psl., didelio formato, gausiai iliustruotas, kai kuri medžiaga yra anglų kalba. Labai įdomi „Lietuviškos filatelinės ir numizmatinės veiklos apžvalga“. P. Zundės straipsnis „Korespondencijos tikrinimas Lietuvoje bolševikų okupacijos metu, 1940-1941; „Paskutinių metų Lietuvoje išleisti vokai, pašto ženklai ir antspaudai“ (Jonas Variakojis) ir kt.

• „Naujasis židynis“ („Aidai“), 1994 m. birželis, nr. 6. Religijos ir kultūros žurnalas (leidžiamas ketvirtį metų). Vyriausiasis redaktorius – Petras Kimbrys su daugybe kitų redaktorių, atsakingų už įvairius žurnalo skyrius ir skyrelius. Leidžia „Katalikų pasaulio“ leidykla Vilniuje. Šiame numeryje yra skyriai: Krikščioniškoji klasika, Poezija, Proza, Religijotyra, Istorija, Literatūros mokslas, Dailė, Konservatoriumas. Be to, dar apžvalga, knygų bei žurnalų paminėjimas. Žurnalas 94 psl., gausiai iliustruotas.

• „Skautų aidas“, 1994 m. birželis, nr. 6. Graži lietuvių, pasipuošusi tautiniais drabužiais, jauno mėnulio apšviestoje gamtoje, švelniai liečia kanklių stygas... Tokiu romantišku viršeliu pasipuošęs yra birželio mėnesio Lietuvių Skautų sąjungos leidžiamas skautiškas žurnalas. Jį redaguoja v.s. Antanas Saulaitis ir Peledų skiltis, o administratorė yra Albina Ramanauskienė. Gaila, kad tą nostalgiskai-romantišką nuotaidą kiek pagadina 4-5 psl. aprašytos L.S.S. Brolijos uniformos. Pasirodo, kad lietuvių skautai uniformas užsisėga „guzikais“, kad skrybėlės (fetros) juostelė yra „lelijavos“ spalvos, kad vilkiukai jau tapę „vilkais“, o našta yra „perdidelė“. Vis dėlto redakcija turėtų atkreipti į lietuvių kalbą dėmesį, nes šiaip žurnalas turi daug nuotraukų, daug idomios medžiagos ir informacijų, sudominančių ne tik skautus.

• Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, „Tautosakos darbai“, II (IX), Vilnius, 1993. Vyriausiasis redaktorius Leonardas Sauka; redagavo Kostas Aleksynas ir Aušra Kazikonienė. Knygos pratarmėje

tarp kitko rašoma: „Platesnei Lietuvos visuomenei šie darbai dešimtmečiais buvo mažai žinomi ir beveik neprieinami. Todėl, atgavus Nepriklausomybę, iš karto tais pat metais spalio 29 d. Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas surengė II tautosakinę konferenciją, skirtą supažindinti su užsienio lietuvių tautosakos darbais. Konferencijos metu buvo perskaityta 16 pranešimų. Dauguma jų, kiek papildyti, ir skelbiami „Tautosakos darbų“ antrame tome.

Tad per šį leidinį skaitytojas turės progą praplėsti savo žinias apie lietuvių išeivijos veiklą tautosakos baruose. Daugiausia šioje srityje yra nuveikęs tautosakininkas profesionalas dr. J. Balyš. Jam skirti du – R. Repšienės ir N. Laurinkienės – straipsniai ir R. Repšienės parengtas jo pagrindinių veiklų sąrašas (pasiremiam paties J. Balo bibliografinėmis publikacijomis ir papildymais). Du straipsniai – N. Vėliava ir B. Kerbelytės – skirti lingvistikos, semiotikos A. J. Greimo mitologiniams tyrimams. L. Sauka primena mums kultūros filosofo A. Maceinos esminę studiją apie lietuvių liaudies dainą ir joje įsikūnijusią tautos sielą. A. Seselskytė apžvelgia V. Bagdanavičiaus stambų veikalą „Kultūrinės gelmės pasakos“, V. Misevičienė – D. Brazytės-Bindokienės knygą „Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje“, G. Dringelis – S. Ylos „Lietuvių šeimos tradicijos“. Mažosios Lietuvos patarlės apibūdinai skirtas K. Grigo straipsnis. G. Radvilas gvildena tautosakos panaudojimo šeštadienines lietuvių mokyklose temą.

Be kitų temų knygoje dar yra skyriai: Iš skelbtų tyrimų, Tekstų publikacijos, Tautinių mažumų tautosaka (ypač idomios karaimų sakmės ir Lietuvių žydų smulkioji tautosaka), Pro memoria ir t.t. Leidinys 261 psl. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto adresas: Antakalnio 6, 2055 Vilnius, Lithuania.

IŠ ARTI IR TOLI

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS NEW HAVEN, CT, 85-JI GEGUŽINĖ

Šv. Kazimiero parapijos 85-ji gegužinė sekmadienį, rugpjūčio 28 d. ruošia lenkų parke, West Spring St., West Haven, CT, prieš Veteranų ligoninę, vienas blokas nuo 95 greitkelio. Visi kviečiami. Gegužinėje veiks puiki valgykla, šokiama gros visų mėgiamas orkestras, o tautinis ansamblis „Vėtra“ parodys vaizdžiuosius iš Vilniuje vykusios Dainų šventės. Gegužinės ruošia rūpinasi Lietuvos Vyčių 50-ji kuopa.

Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.